

Valsts izglītības
satura centrs

TRANSPORTS UN LOĢISTIKA

PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS PARAUGS

Dokers

LKI 3. līmenis

SASKAŅOTS
Izglītības un zinātnes ministrija

2021

Saturs

Profesionālās izglītības programmas mērķis	3
Profesionālās izglītības programmas sasniedzamie mācīšanās rezultāti	5
Profesionālās izglītības apguves iespējas	7
Profesionālās izglītības programmas parauga īstenošanas plānojums	8
Modulārās profesionālās izglītības programmas parauga moduļu karte.....	9
Moduļa "Transporta un loģistikas nozares uzņēmumu pamatprocesi" apraksts	10
Moduļa "Transporta un loģistikas nozares uzņēmumu pamatprocesi" saturs	10
Moduļa "Kravu izvietošana noliktavā" apraksts.....	12
Moduļa "Kravu izvietošana noliktavā" saturs	12
Moduļa "Kravu identificēšana" apraksts.....	14
Moduļa "Kravu identificēšana" saturs.....	15
Moduļa "Kravas sagatavošana pārvietošanai" apraksts	19
Moduļa "Kravas sagatavošana pārvietošanai" saturs	19
Moduļa "Kravu pārvietošana noliktavā" apraksts.....	22
Moduļa "Kravu pārvietošana noliktavā" saturs.....	22
Moduļa "Darba drošība ostā" apraksts	24
Moduļa "Darba drošība ostā" saturs	24
Moduļa "Kravu nostiprināšana un stropēšana" apraksts.....	27
Moduļa "Kravu nostiprināšana un stropēšana" saturs	27
Moduļa "Kravas pārvietošana ar traktortehniku ostas teritorijā" apraksts	30
Moduļa "Kravas pārvietošana ar traktortehniku ostas teritorijā" saturs.....	30
Moduļa "Kuģa kravu iekraušana un izkraušana" apraksts	33
Moduļa "Kuģa kravu iekraušana un izkraušana" saturs.....	33
Moduļa "Dokera prakse" apraksts	38
Moduļa "Dokera prakse" saturs	39
Moduļa "Kravas pārvietošana ar ostas celtniem" apraksts.....	43
Moduļa "Kravas pārvietošana ar ostas celtniem" saturs	43
Moduļa "Dzelzceļa darbības principi un drošība dzelzceļa manevru darbos" apraksts	46
Moduļa "Dzelzceļa darbības principi un drošība dzelzceļa manevru darbos" saturs.....	47
Moduļa "Dzelzceļa vagonu manevri ostā" apraksts	50
Moduļa "Dzelzceļa vagonu manevri ostā" saturs.....	51
Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (1. līmenis) apraksts	54
Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (1. līmenis) saturs.....	55
Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (2. līmenis) apraksts	61
Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (2. līmenis) saturs.....	61
Programmas īstenošanai obligāti nepieciešamie materiālie līdzekļi.....	65

Profesionālās izglītības programmas mērķis

Izglītības procesā sagatavot dokeri, kurš atbilstoši darba uzdevumam ostas teritorijā stropē, iekrauj, izkrauj kravu tālākai transportēšanai ar pārkraušanas mehānismu vai fiziskā veidā, nodrošinot kravu drošu pārvietošanu.

Izglītības procesa rezultātā dod iespējas apgūt profesionālās, vispārējās un mūžizglītības kompetences:

- 1.** Izvēlēties darba uzdevuma izpildei nepieciešamās iekārtas, tehniku un palīgierīces, novērtēt tehnikas, iekārtu un palīgierīču gatavību darbam, piemērot kravas izmēriem vai tilpumam atbilstošas iekārtas, tehniku un palīgiekārtas.
- 2.** Vadīt kravas iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas tehniskos līdzekļus un iekārtas, iekraut, izkraut un pārvietot kravu atbilstoši ostas noteikumiem, ievērojot ceļu satiksmes noteikumus ostas teritorijā.
- 3.** Strādāt atbilstoši nozares normatīvo aktu, starptautisko dokumentu, tehnikas, iekārtu un palīgiekārtu lietošanas noteikumiem un instrukcijām.
- 4.** Tehnoloģiski pareizi salikt un nostiprināt kravas un kravas vienības, novērtēt kravas stabilitāti, izmēra un svara atbilstību transportēšanai.
- 5.** Atbilstoši tehnoloģijai un noteikumiem pārvietot un pielietot iekārtas, palīgiekārtas un palīgmateriālus, ievērot pareizu palīgiekārtu piekabināšanas secību.
- 6.** Veikt stropēšanas darbus, novērtēt kravas stropējuma un stiprinājuma atbilstību kravas pārvietošanas prasībām.
- 7.** Skaidri un nepārprotami signalizēt, kā arī saprast signālus kravas pārvietošanai, izmantot rāciju un citas saziņas ierīces.
- 8.** Orientēties kravas transporta uzbūvē un atšķirībās.
- 9.** Lasīt un pielietot darba uzdevumu izpildē kravas veidam atbilstošu tehnoloģisko karti.
- 10.** Mērīt un noteikt kravas un tilpņu izmērus vai tilpumu.
- 11.** Noteikt un pārvietot kravas atlikumus atbilstoši tehnoloģijai un instrukcijām.
- 12.** Orientēties ostas teritorijā, noliktavā un takelāžā.
- 13.** Orientēties kuģa kravas izvietojuma plānā (kargo plāns), marķējumos un kravas pavaddokumentos.
- 14.** Strādāt augstumā un novērtēt personisko gatavību darbam un konkrēta darba uzdevuma izpildei.
- 15.** Sazināties valsts valodā un vienā svešvalodā, kā arī lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vienā svešvalodā, izmantojot mūsdienu informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.
- 16.** Noteikt darba vietas un darba aprīkojuma atbilstību darba aizsardzības, elektrodrošības un ugunsdrošības normatīvo aktu prasībām, nepieciešamības gadījumā rīkoties atbilstoši darba aizsardzības prasībām.
- 16.** Plānot un organizēt savu darbu, ievērojot Starptautisko kuģu un ostas iekārtu aizsardzības kodeksu (ISPS kodekss), kuģu trauksmes signālus, specifiskās ostu drošības prasības un darba aizsardzības prasības, kā arī Starptautiskā jūras bīstamo kravu kodeksa (IMDG kodekss) prasības.
- 17.** Dokera darba procesā izvēlēties un pielietot pareizus, ergonomiskus un drošus darba paņēmienus, izmantot darba uzdevuma izpildei atbilstošu darba apģērbu, individuālos aizsardzības līdzekļus un atpazīšanas zīmes, sniegt pirmo palīdzību.
- 18.** Izprast un ievērot vides aizsardzības normatīvo aktu prasības, veikt dokera darba pienākumus nekaitējot videi.
- 19.** Sakopt un uzturēt kārtīgu darba vietu, tehniku un iekārtas.

20. Strādāt komandā atbilstoši profesionālās saskarsmes normām, ievērojot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus.
21. Ievērot darba tiesisko attiecību normas.
22. Pašizglītoties un pilnveidot profesionālās kompetences.

Profesionālās izglītības programmas sasniedzamie mācīšanās rezultāti

Profesionālās kvalifikācijas nosaukums	Dokers
LKI līmenis	LKI 3. līmenis
Profesionālās kvalifikāciju sasniedzamie mācīšanās rezultāti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Raksturot transporta un loģistikas nozares pamatprocesus un uzņēmuma veidus. ▪ Raksturot transporta un loģistikas nozares darbinieku galvenos pienākumus. ▪ Sadarboties ar citiem uzņēmuma darbiniekiem transporta un loģistikas pakalpojumu sniegšanā. ▪ Izvietot kravas noliktavā atbilstoši zonējumam un kravas izvietojuma pamatprincipiem racionālai, drošai un kvalitatīvai kravas glabāšanai. 5. Izvēlēties piemērotas noliktavas tehnoloģiskās iekārtas un drošus darba paņēmienus, izvietojot preces noliktavā un ievērojot sanitārās un higiēnas prasības. ▪ Atpazīt masveida, ģenerālo un īpaša režīma kravu veidus, to īpašības, marķējumus, faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības. ▪ Atpazīt īpaša režīma kravu grupas, to īpašības, marķējumus, īpaša režīma kravu aprites noteikumus un faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības. ▪ Novērtēt kravas stiprinājumu, nosūtot un pieņemot kravas, ievērojot kravas nostiprināšanas drošības prasību normas un noteikumus, kravu nostiprināšanas paņēmienus, izmantojamās palīglīdzekļus un palīgmateriālus. ▪ Ievērojot kravu marķējumus un manipulāciju zīmes, to nozīmi, izprotot riskus, ko rada manipulāciju zīmju un kravu marķējumu neievērošana to aprites procesā (arī īpaša režīma kravām). ▪ Nolasīt kodu kravas pieņemšanas un komplektēšanas darbos, izprotot kodu sistēmas nozīmi preču identificēšanā un uzskaitē. ▪ Izvērtēt kravas atbilstību pavaddokumentiem. 12. Identificēt bojātu un norakstāmu kravu. ▪ Izvērtēt kravas un to transportēšanas līdzekļu defektus savas kompetences ietvaros sadarbībā ar citiem darbiniekiem un ekspertiem. ▪ Veikt kravas fizisko uzmērīšanu un izprast kravas mērījumu fiksēšanas nozīmi loģistikas plānošanā un drošas kravu aprites nodrošināšanā. 15. Nostiprināt kravu, uzlikt un noņemt kravas un transporta nodrošinājumus, kā arī nolasīt uz tiem esošo informāciju. ▪ Piemērot sanitārās un higiēnas normas kravas iekraušanas un izkraušanas procesā un novērst specifiskos darba vides riska faktorus savas kompetences ietvaros. ▪ Izvēlēties atbilstošu tehniku un palīgiecības kravas iekraušanai, izkraušanai un pārvietošanai noliktavā un novērtēt to gatavību darbam. ▪ Pārvietojot kravas noliktavā, vadot iekraušanas un izkraušanas tehniku, ievērojot drošības zīmes noliktavā un lietojot atbilstošus individuālos aizsardzības līdzekļus. ▪ Pielietojot drošus darba paņēmienus, pārvietojot kravas ostas teritorijā, uz kuģiem, un novērst darba vides riska faktorus savas kompetences ietvaros. ▪ Ievērojot ceļu satiksmes noteikumus, drošības zīmes un signālkrašojumus ostas teritorijā, veicot manevrēšanas darbus. ▪ Piekabināt tehnikai palīgiecības, ievērojot piekabināšanas tehnoloģiju, noteikumus un pareizu piekabināšanas secību. ▪ Izpildīt stropēšanas darbus kravas iekraušanas, izkraušanas vai pārvietošanas procesā atbilstoši kravu veidiem, gabarītiem un svaram, ievērojot darba drošību. 7. Novērtēt kravas stropējuma atbilstību kravas pārvietošanas prasībām. ▪ Atstiprināt uz dažādiem transportlīdzekļiem ienākošās kravas,

nostiprināt kravu uz dažādiem sauszemes transportlīdzekļiem un kuģu tilpnēs tālākai transportēšanai vai glabāšanai noliktavā vai kravas laukumā ostas teritorijā.

- Komplektēt kravas veidam atbilstošu pārvietošanas traktortehniku, iekārtas un palīgierīces.
- Novērtēt kravas iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas traktortehnikas, iekārtu un palīgierīču gatavību darbam.
- Pārvietot ostas iekārtas, palīgiekārtas un palīgmateriālus ostas teritorijā.
- Iekraut, izkraut un pārvietot kravu ostas teritorijā ar traktortehniku atbilstoši ostas noteikumiem un specifikai.
- Pielietot ostas iekārtas, palīgiekārtas un palīgmateriālus kravas iekraušanai, izkraušanai, pārvietošanai un nostiprināšanai kuģos.
- Uzmērīt kravas izmērus vai tilpumu drošai iekraušanai kuģos.
- Uzmērīt kuģu tilpņu brīvo daļu izmērus vai tilpumu, kravas novietojuma laukuma izmērus.
- Iekraut un izkraut kuģa kravu ar ostas tehniku atbilstoši noteikumiem.
- Iekraut un izkraut kravu no sauszemes transportlīdzekļiem uz kuģiem atbilstoši ostas noteikumiem un specifikai.
- Tehnoloģiski pareizi salikt kravu kuģos un sauszemes transportlīdzekļos, kā arī glabāšanai ostas teritorijā.
- Nostiprināt kravu transportēšanai kuģos.
- Signalizēt un uztvert verbālus un neverbālus signālus kravu pārvietošanai.
- Noteikt un pārvietot kravas atlikumus (t. sk. arī bīstamu kravu) atbilstoši tehnoloģijai un instrukcijām ostas teritorijā.
- Komplektēt ostas tehniku, iekārtas un palīgiekārtas atbilstoši kravas veidam un darba uzdevumam.
- Vadīt noliktavas iekraušanas un izkraušanas tehniku un ostas traktortehniku kravu pārvietošanai.
- Iekraut, izkraut un pārvietot kravu atbilstoši ceļu satiksmes noteikumiem ostas teritorijā un kravas pārvietošanas signāliem.
- Izpildīt stropēšanas darbus.
- Tehnoloģiski pareizi salikt un nostiprināt kravu glabāšanai vai pārvietošanai ostas teritorijā.
- Iekraut, izkraut kravu no sauszemes transportlīdzekļiem atbilstoši noteikumiem.
- Iekraut un izkraut kravu no kuģiem atbilstoši ostas specifikai, kravas un kuģu tilpņu izmēriem vai tilpumam. 29. Nostiprināt kravu uz kuģiem un sauszemes transportlīdzekļiem atbilstoši kravu veidam.
- Ievērot darba aizsardzības normatīvo aktu prasības, specifiskās ostu drošības prasības, lietot pareizus, ergonomiskus un veselībai drošus darba paņēmienus, izmantot darba uzdevuma izpildei atbilstošu darba apģērbu un individuālos aizsardzības līdzekļus.
- Novērtēt ostas kravas celtņu, iekārtu un palīgierīču gatavību darbam.
- Pārvietot kravu ar ostas celtņiem atbilstoši ostas noteikumiem un specifikai, ievērojot darba drošību un darba aizsardzības noteikumus.
- Novērtēt savu piemērotību darbam augstumā ar ostas kravas celtņiem.
- Signalizēt un uztvert signālus kravu pārvietošanai ar ostas kravas celtņiem.
- Novērtēt dzelzceļa infrastruktūras pamatelementus to drošai izmantošanai manevru darbos.
- Novērtēt ritošo sastāvu tā drošai izmantošanai manevru darbos.
- Novērtēt iekraušanas, būvju un ritošā sastāva gabarītus, strādājot uz sliežu ceļiem.
- Rīkoties atbilstoši dzelzceļa signalizācijas prasībām, veicot manevru darbus.
- Komunicēt ar manevru darbu veicējiem, ievērojot dzelzceļa reglamentu.
- Ievērot civilās aizsardzības pamatprincipus dzelzceļa darbā.
- Novērtēt dzelzceļa manevru transportlīdzekļu gatavību darbam.
- Vadīt dzelzceļa manevru transportlīdzekli atbilstoši dzelzceļu tehniskās

ekspluatācijas noteikumiem un ostas noteikumiem.

- Veikt dzelzceļa manevrus atbilstoši ostas noteikumiem ar manevru transportlīdzekļiem, citām iekārtām un manuāli, ievērojot darba drošības un darba aizsardzības noteikumus.

Profesionālās izglītības apguves iespējas

Profesionālās izglītības programmas veids (turpmāk – programma)		Profesionālās tālākizglītības programma
Dokers	Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību	Vidējā izglītība
	Programmas īstenošanas ilgums gados	-
	Programmas īstenošanas ilgums stundās	640 stundas
	LKI līmenis	3.LKI
	Izglītības klasifikācijas kods	20T 840 10 1

Profesionālās izglītības programmas parauga īstenošanas plānojums

LKI līmenis/ Kvalifikācijas nosaukums	Kurss (ja attiecināms)	Profesionālo kompetenču moduļi	Mūžizglītības kompetenču moduļi (līmenis)
		Nosaukums (NP*, ja attiecināms)	
LKI 3. līmenis / Dokers	640 stundas	Transporta un loģistikas nozares uzņēmumu pamatprocesi (NP) ¹ Kravu identificēšana(NP) ¹ Kravu izvietošana noliktavā(NP) ¹ Kravas sagatavošana pārvietošanai (NP) Kravu pārvietošana noliktavā ² Darba drošība ostā Kravas nostiprināšana un stropēšana Kravas pārvietošana ar traktortehniku ostas teritorijā ³ (NP) Kuģa kravu iekraušana un izkraušana Dokera prakse Kravas pārvietošana ar ostas celtņiem ^{4, 5} Dzelzceļa darbības principi un drošība dzelzceļa manevru darbos ⁶ Dzelzceļa vagonu manevri ostā ⁶	Sabiedrības un cilvēka drošība (1. un 2. līmenis)

*NP – noslēguma pārbaudījums

¹ Kompleksais eksāmens

² Iekrāvēju vadīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

³ Traktortehnikas vadīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

⁴ Ostas celtņu vadīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām

⁵ Profesionālās kompetences izvēles modulis.

⁶ Profesionālās kompetences izvēlēs moduļi "Dzelzceļa darbības principi un drošība dzelzceļa manevru darbos" un "Dzelzceļa vagonu manevri ostā" obligāti apgūstami kopā.

Modulārās profesionālās izglītības programmas parauga moduļu karte

C	Sociālās un pilsoniskās prasmes (1.līmenis)	Zaļās prasmes	Kravas pārvietošana ar ostas celtņiem ³	Dzelzceļa darbības principi un drošība dzelzceļa manevru darbos	Dzelzceļa vagonu manevri ostā	
	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (1.līmenis)	Iniciatīva un uzņēmējdarbība (1. līmenis)	Kuģa kravu iekraušana un izkraušana	Dokera praske		
B	Sabiedrības un cilvēka drošība (2. līmenis)	Valodas, kultūras izpratne un izpausmes (1. līmenis)	Kravu pārvietošana noliktavā ¹	Darba drošība ostā	Kravas nostiprināšana un stropēšana	Kravas pārvietošana ar traktortehniku ostas teritorijā ²
	Sabiedrības un cilvēka drošība (1. līmenis)		Transporta un loģistikas nozares uzņēmumu pamatprocesi	Kravu izvietošana noliktavā	Kravu identificēšana	Kravas sagatavošana pārvietošanai

Dokers (LKI 3. līmenis)

¹ Iekrāvēju vadīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

² Traktortehnikas vadīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

³ Ostas celtņu vadīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām

Moduļa "Transporta un loģistikas nozares uzņēmumu pamatprocesi" apraksts

Moduļa mērķis	Veidot izglītojamo izpratni par transporta un loģistikas nozares pamatprocesiem, uzņēmumu veidiem, to specializāciju un darba specifiku.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Raksturot Transporta un loģistikas nozares pamatprocesus un uzņēmuma veidus. 2. Raksturot Transporta un loģistikas nozares darbinieku galvenos pienākumus. 3. Sadarboties ar citiem uzņēmuma darbiniekiem Transporta un loģistikas pakalpojumu sniegšanā.
Moduļa ieejas nosacījumi	Iegūta pamatzglītība.
Moduļa apguves novērtēšana	Izglītojamie moduļa apguves noslēgumā kāro ieskaiti, kuras teorētiskajā daļā pilda testu zināšanu pārbaudei un praktiskajā daļā analizē transporta un loģistikas nozares uzņēmuma problēmsituāciju, parādot izpratni par transporta un loģistikas nozares pamatprocesiem un to saistību.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Transporta un loģistikas nozares uzņēmumu pamatprocesi" ir A daļas modulis, pēc kura apguves seko moduļu "Kravu izvietošana noliktavā", "Kravu identificēšana" apguve.

Moduļa "Transporta un loģistikas nozares uzņēmumu pamatprocesi" saturs

Sasniedzamais Rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: raksturot Transporta un loģistikas nozares pamatprocesus. Zina: transportēšanas veidus un līdzekļus, galvenos kravu veidus un loģistikas darbības veidus. Izprot: transportēšanas un loģistikas pamatprocesu, to savstarpējo sasaisti.	30% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc transporta un loģistikas nozares pamatprocesus, vispārīgi raksturo šo procesu nepieciešamību. Nosauc galvenos transportēšanas veidus un līdzekļus. Izskaidro transportēšanas un loģistikas galveno pamatprocesu savstarpējo sasaisti. Apraksta transportēšanas un loģistikas procesu nepieciešamību.	Raksturo transporta un loģistikas nozares pamatprocesus un to nepieciešamību, izskaidro šo pamatprocesu nepieciešamību. Raksturo galvenos transportēšanas veidus un līdzekļus un sasaista galvenos transportēšanas veidus un līdzekļus ar loģistikas darbības veidiem. Raksturo transportēšanas un loģistikas pamatprocesu savstarpējās sasaistes nepieciešamību. Izskaidro transportēšanas un loģistikas pamatprocesu nepieciešamību.

<p>2. Spēj: raksturot Transporta un loģistikas uzņēmumu veidus.</p> <p>Zina: Transporta un loģistikas uzņēmumu veidus, to specializāciju un būtiskākās darbības atšķirības.</p> <p>Izprot: uzņēmumu specializācijas nozīmi dažādu transportēšanas un loģistikas pakalpojumu izpildē.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc transporta un loģistikas uzņēmumu veidus.</p> <p>Raksturo transportēšanas un loģistikas uzņēmumu galvenās darbības.</p>	<p>Raksturo transporta un loģistikas uzņēmumu veidus.</p> <p>Izskaidro transportēšanas un loģistikas uzņēmumu galvenās darbības.</p>
<p>3. Spēj: raksturot Transporta un loģistikas nozares darbinieku galvenos pienākumus.</p> <p>Zina: Transporta un loģistikas nozares darbinieku darba specifiku un nozīmīgākās atšķirības.</p> <p>Izprot: Transporta un loģistikas nozares darbu atšķirības, atšķirīgos darba pienākumus un darba organizāciju.</p>	30% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc specializētos transporta un loģistikas uzņēmumus.</p> <p>Raksturo transportēšanas un loģistikas uzņēmumu galvenās atšķirības.</p>	<p>Raksturo specializētos transporta un loģistikas uzņēmumus.</p> <p>Izskaidro transportēšanas un loģistikas uzņēmumu galvenās darbības un atšķirības.</p>
<p>4. Spēj: sadarboties ar citiem uzņēmuma darbiniekiem Transporta un loģistikas pakalpojumu sniegšanā.</p> <p>Zina: galvenos pienākumus komandas darbā un to sadales būtību, veicot Transporta un loģistikas nozares darbus.</p> <p>Izprot: komandas darba nozīmi darba izpildei, katra dalībnieka atbildību.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc transporta un loģistikas darbinieku galvenos pienākumus.</p>	<p>Raksturo transporta un loģistikas darbinieku galvenos pienākumus, izskaidro to nozīmi transportēšanas un loģistikas procesos.</p>
		<p>Nosauc galvenās transporta un loģistikas nozares darbinieku specializācijas.</p>	<p>Raksturo galvenās transporta un loģistikas nozares darbinieku specializācijas.</p>
		<p>Apraksta atšķirīgos transporta un loģistikas nozares darbinieku darba pienākumus un darba organizāciju.</p>	<p>Apraksta atšķirīgos transporta un loģistikas nozares darbinieku darba pienākumus un darba organizāciju un pamato darba pienākumu savstarpējo saistību.</p>
		<p>Sadarbojas ar sadarbības partneriem, izpildot noteiktus darba uzdevumus. Pamato sadarbības nepieciešamību konkrētajā gadījumā.</p>	<p>Sadarbojas ar sadarbības partneriem, izpildot noteiktus darba uzdevumus un izrāda iniciatīvu sadarbībā.</p> <p>Argumentēti izvērtē sadarbības kvalitāti konkrētajā gadījumā.</p>
		<p>Apraksta komandas darba noteikumus, darba sadales principus komandā, kā arī katra dalībnieka atbildību.</p>	<p>Apraksta un pamato komandas darba noteikumus un darba sadales principus komandā, raksturo katra dalībnieka atbildību noteikta darba veikšanā.</p>

Moduļa "Kravu izvietošana noliktavā" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas izvietot kravas noliktavā tām piemērotā vietā atbilstoši uzglabāšanas noteikumiem.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Izvietot kravas noliktavā atbilstoši zonējumam un kravas izvietošanas pamatprincipiem racionālai, drošai un kvalitatīvai kravas glabāšanai 2. Izvēlēties piemērotas noliktavas tehnoloģiskās iekārtas un drošus darba paņēmienus, izvietojot preces noliktavā un ievērojot sanitārās un higiēnas prasības.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts modulis "Transporta un loģistikas nozares uzņēmumu pamatprocesi".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārto ieskaiti, kurā ir ietverta teorētisko zināšanu pārbaude un praktiskie darbi. Ieskaite teorētiskajā daļā izglītojamais veic testu kontrolei/paškontrolei, bet praktiskajā daļā – Projekta darbs (izglītojamie izplāno savu noliktavu, sadala to zonējumos, vizualizē vai gatavo maketus un apraksta kravas izvietošanas kārtību noliktavā, izvēloties piemērotu tehniku un drošus darba paņēmienus).
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Kravu izvietošana noliktavā" ir A daļas modulis, kuru apgūst vienlaicīgi ar moduli "Kravu identificēšana". Modulis "Kravu izvietošana noliktavā" ir ieejas nosacījums A daļas moduļa "Kravas sagatavošana pārvietošanai" apguvei.

Moduļa "Kravu izvietošana noliktavā" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: noteikt kravai piemērotu vietu noliktavā. Zina: kravu izvietošanas principus, noliktavas zonējumu, kravu uzglabāšanas noteikumus. Izprot: kravai piemērotas vietas nozīmi tās drošai glabāšanai un racionālai darba organizēšanai.	30% no moduļa kopējā apjoma	Apraksta noliktavas zonējumu.	Izskaidro noliktavas zonējumu un tā nozīmi.
		Izvieta kravas noliktavā, ievērojot izvietošanas principus.	Izvieta kravas noliktavā, pielietojot efektīvākos izvietošanas principus.
		Nosaka kravām piemērotu vietu noliktavā atbilstoši kravu uzglabāšanas un izvietošanas noteikumiem.	Nosaka kravām piemērotāko vietu noliktavā atbilstoši kravu uzglabāšanas un izvietošanas noteikumiem, pamato vietas izvēli.
2. Spēj: izvietot kravas noliktavā.	30% no moduļa	Izvieta kravas noliktavā, pielietojot	Izvieta kravas noliktavā, pielietojot

<p>Zina: kravas izvietojšanas paņēmienus, noliktavas tehnikas veidus un to pielietojumu, noliktavu iekšējos satiksmes noteikumus, drošus darba paņēmienus.</p> <p>Izprot: drošu kravas izvietojšanas paņēmieni nozīmi savai, citu personu un kravas drošībai.</p>	kopējā apjoma	dažādus kravas izvietojšanas paņēmienus.	racionālākos kravas izvietojšanas paņēmienus.
		Nosauc noliktavas tehnikas veidus un raksturo tās pielietojumu.	Nosauc noliktavas tehnikas veidus, raksturo tās pielietojumu un izskaidro tehnikas darbības principus.
		Raksturo noliktavu iekšējos satiksmes noteikumus.	Izskaidro un pamato noliktavu iekšējos satiksmes noteikumus.
		Nosauc noliktavu mērinstrumentus un to pielietojumu.	Nosauc noliktavu mērinstrumentus un izskaidro to pielietojumu.
<p>3. Spēj: novērst specifiskos darba vides riska faktorus noliktavā savas kompetences ietvaros, izvietojot kravas noliktavā.</p> <p>Zina: noliktavu darba specifiskos darba vides riska faktorus, to avotus un novēršanas paņēmienus.</p> <p>Izprot: drošu darba paņēmieni lietošanas ietekmi uz personīgo un citu personu drošību.</p>	15% no moduļa kopējā apjoma	Novērš specifiskos darba vides riska faktorus noliktavā savas kompetences ietvaros, izvietojot kravas noliktavā.	Patstāvīgi novērš specifiskos darba vides riska faktorus noliktavā savas kompetences ietvaros, izvietojot kravas noliktavā pamato risku novēršanas nepieciešamību.
		Izvēlas drošus darba paņēmienus, izvietojot kravas noliktavā.	Izvēlas un pamato drošus darba paņēmienus, izvietojot kravas noliktavā.
<p>4. Spēj: ievērot drošības zīmes, izvietojot kravas noliktavā.</p> <p>Zina: drošības zīmju, veidus un nozīmi.</p> <p>Izprot: drošības zīmju nozīmi drošas darba vides organizēšanā un to neievērošanas sekas.</p>	15% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc drošības zīmju veidus.	Nosauc drošības zīmju veidus un sasaista drošības zīmes ar preču marķējumu.
		Izskaidro drošības zīmju nozīmi un izvietojumu.	Izskaidro ar piemēriem drošības zīmju nozīmi, izvietojumu un to neievērošanas sekas.
<p>5. Spēj: ievērot sanitārās un higiēnas normas, izvietojot kravas noliktavā.</p> <p>Zina: sanitārās un higiēnas prasības un to pielietojšanas veidu izvietojot preces noliktavā.</p> <p>Izprot: sanitāro un higiēnas normu neievērošanas sekas.</p>	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc sanitārās un higiēnas prasības kravu izvietojšanai noliktavā.	Nosauc un izskaidro sanitārās un higiēnas prasības kravu izvietojšanai noliktavā.
		Apraksta vispārīgi sanitāro un higiēnas prasību neievērošanas sekas, izvietojot kravu noliktavā.	Izskaidro ar piemēriem sanitāro un higiēnas prasību neievērošanas sekas, izvietojot kravu noliktavā.

Moduļa "Kravu identificēšana" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas identificēt kravu (arī īpaša režīma kravu), marķēt, nolasīt kodus un noteikt tās atbilstību īpašnieka prasībām, ievērojot normatīvos aktus.
Moduļa uzdevumi	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atpazīt masveida, ģenerālo un īpaša režīma kravu veidus, to īpašības, marķējumus, faktoros, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības. 2. Atpazīt īpaša režīma kravu grupas, to īpašības, marķējumus, īpaša režīma kravu aprites noteikumus un faktoros, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības. 3. Novērtēt kravas stiprinājumu nosūtot un pieņemot kravas, ievērojot kravas nostiprināšanas drošības prasību normas un noteikumus, kravu nostiprināšanas paņēmienus, izmantojamos palīglīdzekļus un palīgmateriālus. 4. Ievērot kravu marķējumus un manipulāciju zīmes, to nozīmi, izprotot riskus, ko rada manipulāciju zīmju un kravu marķējumu neievērošana to aprites procesā (arī īpaša režīma kravām). 5. Nolasīt kodu kravas pieņemšanas un komplektēšanas darbos, izprotot kodu sistēmas nozīmi preču identificēšanā un uzskaitē. 6. Izvērtēt kravas atbilstību pavaddokumentiem. 7. Identificēt bojātu un norakstāmu kravu. 8. Izvērtēt kravas un to transportēšanas līdzekļu defektus savas kompetences ietvaros, sadarbībā ar citiem darbiniekiem un ekspertiem.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts modulis "Transporta un loģistikas nozares uzņēmumu pamatprocesī".
Moduļa apguves novērtēšana	<p>Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie kārto teorētisku ieskaiti un veic praktisko uzdevumu par kravas identificēšanu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teorētiskajā ieskaitē pilda testu, kurā atpazīst masveida, ģenerālo un īpaša režīma kravu veidus, to marķējumus. Rakstiskajā daļā apraksta noteiktu kravu īpašības un faktoros, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības. Mutiski izskaidro pedagoga izvēlētos kravu marķējumus un manipulāciju zīmes, to nozīmi. Izskaidro riskus, ko rada atbilstošo manipulāciju zīmju un kravu marķējumu neievērošana to aprites procesā (sevišķi īpaša režīma kravām). 2. Atbilstoši praktiskajam darba uzdevumam izglītojamie vizuāli novērtē kravas stiprinājumu nosūtot vai pieņemot kravu, ievērojot kravas nostiprināšanas drošības prasību normas un noteikumus. Izvērtē kravas nostiprināšanā izmantotos paņēmienus, izmantotos palīglīdzekļus un palīgmateriālus. Ar mobilo ierīci (skeneri) nolasa kodus uz kravas marķējumiem un izvērtē kravas atbilstību pavaddokumentiem un tajā iekļaujamo atbilstošo informāciju. Reģistrē kravas pavaddokumentu un pārnes informāciju uz noliktavas datorprogrammu. Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi izvērtē kravas un to transportēšanas līdzekļu defektus savas kompetences ietvaros, identificē bojātu un norakstāmu kravu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	<p>Modulis "Kravu identificēšana" ir A daļas modulis, kuru izglītojamie apgūst vienlaicīgi ar moduli "Kravu izvietošana noliktavā".</p> <p>Moduļa "Kravu identificēšana" apguve ir ieejas nosacījums moduļa "Kravu sagatavošana pārvietošanai" apguvei.</p>

Moduļa "Kravu identificēšana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: atpazīt kravu veidus.</p> <p>Zina: masveida, ģenerālo un īpaša režīma kravu veidus, to īpašības, marķējumus, faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības.</p> <p>Izprot: kravas veida nozīmi atbilstošas drošas kravu aprites nodrošināšanā.</p>	23% no moduļa kopējā apjoma	Atšķir dažādos kravas veidus un raksturo to specifiku.	Novērtē dažādu kravu veidu raksturlielumus un to specifiskās atšķirības.
		Atpazīst kravu marķējumus un nolasa tajos esošo informāciju.	Nosauc kravu marķējumus un zina to izvietojumu uz kravas, strādājot ar kravu.
		Pēc parauga apraksta dotās gabalkravas īpašības un faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības.	Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi apraksta dotās gabalkravas īpašības un faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības.
		Pēc parauga apraksta dotās beramkravas īpašības un faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības.	Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi apraksta dotās beramkravas īpašības un faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības.
		Pēc parauga apraksta dotās lejamkravas īpašības un faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības.	Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi apraksta dotās lejamkravas īpašības un faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības.
		Atbilstoši darba uzdevumam veic vienkāršus aprēķinus kravas tilpuma un svara noteikšanai pielietojot dotos tilpumsvara koeficientus.	Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi aprēķina kravas tilpumu un svaru izmantojot īpatnējās iekraušanas koeficientus un citus kravas raksturlielumus.
			Nosaka dotajam kravas veidam piemērotāko transporta līdzekļa kravas telpu.
<p>2. Spēj: atpazīt īpaša režīma kravu grupas.</p> <p>Zina: īpaša režīma kravu grupas, to īpašības, marķējumus, īpaša režīma kravu aprites noteikumus un faktorus, kas var ietekmēt kravu fizikālās un ķīmiskās īpašības.</p>	23% no moduļa kopējā apjoma	Atpazīst dažādas ātri bojājošās kravas un apraksta to atšķirīgās īpašības atbilstoši šo kravu aprites noteikumiem.	Atpazīst dažādas ātri bojājošās kravas un apraksta to atšķirīgās īpašības atbilstoši šo kravu aprites noteikumiem, pamato to neievērošanas sekas.
		Atpazīst ātri bojājošos kravu marķējumus un nolasa tajos esošo informāciju.	Atpazīst un izskaidro ātri bojājošos kravu marķējumus un zina to izvietojumu uz kravas, identificējot

<p>Izprot: īpaša režīma kravu aprites noteikumu neievērošanas sekas attiecībā uz kravas, cilvēku un vides drošību.</p>		<p>Atpazīst bīstamas vielas un to izstrādājumus pēc to bīstamības kritērijiem, identificē atbilstošo bīstamības klasi pēc ADR.</p>	<p>kravu. Raksturo dažādu bīstamo vielu, to izstrādājumu kravu bīstamības kritērijus, identificē atbilstošo bīstamības klasi pēc ADR un apraksta to riskus attiecībā uz kravas, cilvēku un vides drošību.</p>
		<p>Atpazīst bīstamo kravu marķējumus uz kravas un speciālām transportēšanas iekārtām, nolasa avārijas kartiņā esošo informāciju.</p>	<p>Nolasa un izskaidro bīstamo kravu marķējumus uz kravas un speciālām transportēšanas iekārtām, zina to izvietojumu uz kravas, identificējot kravu. Ievēro avārijas kartiņā esošo informāciju.</p>
		<p>Atpazīst liulgabarīta un smagsvara kravas raksturojošos parametrus un izskaidro kādi apzīmējumi kravai un transporta līdzeklim nepieciešami. Aprēķina atļaujas cenu kravas transportēšanai pa Latvijas ceļiem.</p>	<p>Patstāvīgi raksturo liulgabarīta un smagsvara kravas parametrus un pielieto nepieciešamos apzīmējumus kravai un transporta līdzeklim saskaņā ar noteikumiem. Aprēķina atļaujas cenu kravas transportēšanai pa Latvijas ceļiem, izskaidro aprēķina gaitu.</p>
		<p>Nosauc vizuālos un mehāniskos īpaša režīma kravu novērtēšanas paņēmienus.</p>	<p>Raksturo ienākošo materiālu vizuālos un mehāniskos īpaša režīma kravu novērtēšanas paņēmienus. Fiksē ienākošo materiālu pārbaudes rezultātu saskaņā ar noteikumiem.</p>
<p>3. Spēj: novērtēt kravas stiprinājumu, nosūtot un pieņemot kravas.</p> <p>Zina: kravas nostiprināšanas drošības prasību normas un noteikumus, kravu nostiprināšanas paņēmienus, izmantojamās palīglikmes un palīgmateriālus.</p> <p>Izprot: atbilstošā kravas stiprinājuma nozīmi drošai kravas aprītei.</p>	<p>12 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Izvieta un nostiprina nosūtāmās kravas, pielietojot nostiprināšanas paņēmienus/tehnoloģiju atbilstoši kravas veidam autotransporta līdzeklī vai konteinerī, pielieto atstiprināšanas paņēmienus.</p> <p>Apraksta nosūtāmās kravas nostiprināšanas paņēmienus/tehnoloģiju atbilstoši kravas veidam dzelzceļa ritošajā sastāvā un</p>	<p>Patstāvīgi izvieta un nostiprina nosūtāmās kravas, pielietojot nostiprināšanas paņēmienus/tehnoloģiju atbilstoši kravas veidam dzelzceļa ritošajā sastāvā un novērtē</p>

		novērtē stiprinājumus pieņemot kravu, pielieto arī atstiprināšanas paņēmienus. Ievēro darba drošību.	stiprinājumus pieņemot kravu un atstiprina to. Ievēro darba drošību.
		Nosaka un izvēlas dažādu veidu palīglīdzekļus un atbilstošos palīgmateriālus kravu nostiprināšanai. Nostiprina kravu izmantojot palīglīdzekļus un palīgmateriālus, ievērojot darba drošību.	Patstāvīgi nosaka un izvēlas dažādu veidu palīglīdzekļus un atbilstošos palīgmateriālus kravu nostiprināšanai. Nostiprina kravu, izmantojot palīglīdzekļus un palīgmateriālus, paskaidro to nozīmi drošai kravas aprītei. Novērtē lietošanas drošību atbilstoši situācijai.
4. Spēj: ievērot kravu marķējumus un manipulāciju zīmes. Zina: manipulāciju zīmju un kravu marķējumu nozīmi, marķēšanas nacionālo un starptautisko normatīvo aktu prasības. Izprot: riskus, ko rada manipulāciju zīmju un kravu marķējumu neievērošana to aprītes procesā, sevišķi īpaša režīma kravām.	8% no moduļa kopējā apjoma	Pielieto dažādus kravu marķējumu uzlikšanas veidus, ievēro pamatinformācijas un papildinformācijas prasības tajos. Pielieto manipulāciju zīmes dažādām kravām un izskaidro riskus, ko rada manipulāciju zīmju un kravu marķējumu neievērošana.	Patstāvīgi pielieto dažādus kravu marķējumus, ievērojot to pielietošanas prasības un pārbauda marķējumos iekļauto informāciju ienākošajām kravām. Patstāvīgi pielieto manipulāciju zīmes dažādām kravām un novērtē riskus, ko rada manipulāciju zīmju un kravu marķējumu neievērošana to aprītes procesā, sevišķi īpaša režīma kravām.
5. Spēj: nolasīt kodu kravas pieņemšanas un komplektēšanas darbos. Zina: mobilo ierīču darbības principus un veidus, iespējamās darba operācijas, nolasītās informācijas pārnesšanas paņēmienus uz specifiskajām noliktavas datorprogrammām. Izprot: kodu sistēmas nozīmi preču identificēšanā un uzskaitē.	11% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc svītrkodu veidus un paskaidro to uzbūvi. Uzliek un nolasa dažādus svītrkodus kravas pieņemšanas un komplektēšanas darbos, tai skaitā gadījumos, kad tiek mainīts svītrkoda saturs, izmantojot dažādus svītrkodu uzlikšanas, nolasīšanas paņēmienus uz/no dažādām virsmām. Nolasa svītrkodus preču kravas pieņemšanas un komplektēšanas darbos, pielietojot svītrkodu nolasīšanas ierīces/skenerus	Raksturo dažādus svītrkodu veidus un apraksta tajos ietvertu informāciju preču identificēšanā. Patstāvīgi uzliek un nolasa dažādus svītrkodus kravas pieņemšanas un komplektēšanas darbos tai skaitā gadījumos, kad tiek mainīts svītrkoda saturs, izmantojot dažādus svītrkodu uzlikšanas, nolasīšanas paņēmienus uz/no dažādām virsmām un identificē precī noliiktavas uzskaites datorprogrammā. Patstāvīgi nolasa svītrkodus preču kravas pieņemšanas un komplektēšanas darbos, pielietojot svītrkodu nolasīšanas ierīces/skenerus

		ierīces/skenerus informācijas pārvešanai.	informācijas pārvešanai un paskaidro to darbības principu.
6. Spēj: izvērtēt kravas atbilstību pavaddokumentiem. Zina: kravas pavaddokumentos ietverto informāciju, rīcību kravas un pavaddokumenta neatbilstību gadījumā. Izprot: kravas un tās pavaddokumenta atbilstības noteikšanas nepieciešamību kravas pārvietošanas organizēšanā.	8% no moduļa kopējā apjoma	Izvērtē ienākošās kravas atbilstību pavaddokumentiem. Piedalās kravu pieņemšanas procesā un nosaka kravas un pavaddokumenta neatbilstību.	Izvērtē ienākošās kravas atbilstību pavaddokumentiem un izskaidro to saturu. Patstāvīgi pieņem kravas un rīkojas kravas un pavaddokumenta neatbilstību gadījumā, organizējot kravas pārvietošanu, pamato rīcību.
7. Spēj: identificēt bojātu un norakstāmu kravu. Zina: bojātas vai norakstāmas kravas identificēšanas paņēmienus, rīcību bojātas un norakstāmas kravas gadījumā saskaņā ar instrukciju. Izprot: savu kompetenci preču norakstīšanas, atgriešanas un reklamācijas gadījumos saskaņā ar instrukcijām.	8% no moduļa kopējā apjoma	Identificē bojātu vai norakstāmu kravu. Identificē iespējamo preču norakstīšanas, atgriešanas vai reklamācijas gadījumu norādītajai kravai. Sastāda preču zaudējumu vai bojājumu aktu vai norakstīšanas aktu, atgriešanas dokumentu vai reklamāciju norādītajai kravai.	Identificē bojātu vai norakstāmu kravu un rīkojas saskaņā ar instrukciju. Patstāvīgi identificē iespējamus preču norakstīšanas, atgriešanas vai reklamācijas gadījumus dažādām kravām. Sastāda preču zaudējumu vai bojājumu aktu vai norakstīšanas aktu, atgriešanas dokumentu vai reklamāciju norādītajai kravai un rīkojas saskaņā ar instrukciju.
8. Spēj: sadarbībā ar citiem darbiniekiem vai ekspertiem izvērtēt kravas un to transportēšanas līdzekļu defektus, kravas bojājumus un zudumus. Zina: kravu veidus, kravas transportēšanas riskus, kravas un to transportēšanas līdzekļu defektu pazīmes, darbinieku un ekspertu kompetenci kravas defektu izvērtēšanā. Izprot: nepieciešamību savlaicīgi konstatēt kravas un to transportēšanas līdzekļu defektus, kravas bojājumus, zudumus un savu kompetenci neatbilstošas kravas saņemšanas gadījumā saskaņā ar instrukcijām.	8% no moduļa kopējā apjoma	Atbilstoši darba uzdevumam izvērtē kravas un to transportēšanas līdzekļu defektus pēc tos raksturojošām pazīmēm. Raksturo dažādu ekspertu atšķirīgās kompetences kravas defektu izvērtēšanā. Atšķir kravas zudumus no kravas bojājumiem.	Atbilstoši darba uzdevumam izvērtē kravas un to transportēšanas līdzekļu defektus pēc tos raksturojošām pazīmēm. Sadarbībā ar citiem darbiniekiem konstatē un fiksē tos saskaņā ar instrukcijām. Raksturo un pamato dažādu ekspertu atšķirīgās kompetences kravas defektu izvērtēšanā. Atšķir kravas zudumus no kravas bojājumiem, aprēķina to apjomus un salīdzina ar atbilstošām pieļaujamām normām.

Moduļa "Kravas sagatavošana pārvietošanai" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas sagatavot kravu pārvietošanai, atbilstoši noteikumiem, darba drošībai, kravas un kravas telpas specifikai.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Veikt kravas fizisko uzmērīšanu un izprast kravas mērījumu fiksēšanas nozīmi loģistikas plānošanā un drošas kravu aprites nodrošināšanā. 2. Nostiprināt kravu, uzlikt un noņemt kravas un transporta nodrošinājumus, kā arī nolasīt uz tiem esošo informāciju. 3. Piemērot sanitārās un higiēnas normas kravas iekraušanas un izkraušanas procesā un novērst specifiskos darba vides riska faktorus savas kompetences ietvaros.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi "Kravu identificēšana" un "Kravu izvietošana noliktavā".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie kārtā ieskaiti, kurā ir ietverta teorētisko zināšanu pārbaude un praktiskie darbi. Ieskaite teorētiskajā daļā izglītojamais pilda testu kontrolei/paškontrolei, bet praktiskajā daļā – projekta darbs (izglītojamie pēc dotā loģistikas pasūtījuma, sastāda kravas plānu (apkopo informāciju, veic nepieciešamos aprēķinus kravas telpas racionālai izmantošanai, zīmē kravas plānu, apraksta kravas iekraušanas, stiprināšanas, plombēšanas darbu gaitu un paņēmienus, apraksta transportēšanas nosacījumus un drošus darba paņēmienus, secina un izvērtē paveikto, projekta darbu izglītojamie prezentē, lietojot vizuālos uzskates līdzekļus, piemēram, kravas plāna maketu, zīmējumu).
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Kravas sagatavošana pārvietošanai" ir A daļas modulis. Pēc moduļa "Kravas sagatavošana pārvietošanai" apguves seko B daļas moduļu apguve.

Moduļa "Kravas sagatavošana pārvietošanai" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: veikt kravas fizisko uzmērīšanu. Zina: kravas uzmērīšanas paņēmienus, kravas fizisko parametru aprēķina veidus, mērinstrumentu veidus un pielietošanu, temperatūras, mitruma un spiediena kontroles	15% no moduļa kopējā apjoma	Izvēlas mērinstrumentus un kravu uzmērīšanas paņēmienus, sagatavojot kravu transportēšanai. Veic kravas fizisko uzmērīšanu, fiksē	Izvēlas piemērotākos mērinstrumentus un kravu uzmērīšanas paņēmienus, sagatavojot konkrētu kravu transportēšanai. Veic kravas fizisko uzmērīšanu,

<p>mērinstrumentu veidus un to lietošanu.</p> <p>Izprot: fizisko mērījumu aprēķinu saistību ar kravas telpu racionālu izmantošanu un kravas veidam atbilstošu apstākļu nodrošināšanu.</p>		<p>mērījumus un izmanto aprēķinus kravas telpas racionālai aizpildīšanai.</p>	<p>fiksē mērījumus un izmanto aprēķinus kravas telpas racionālai aizpildīšanai un kravas veidam atbilstošu apstākļu nodrošināšanai.</p>
<p>2. Spēj: fiksēt kravas fizikālos mērījumus.</p> <p>Zina: kravas fizikālo mērījumu fiksēšanas noteikumus un paņēmienus.</p> <p>Izprot: kravas fizikālo mērījumu fiksēšanas nozīmi loģistikas plānošanā un drošas kravu aprites nodrošināšanā.</p>	<p>25% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Fiksē kravu fizikālos mērījumu atbilstoši noteikumiem, izmantojot dažādus paņēmienus.</p> <p>Izskaidro kravas fizikālo mērījumu fiksēšanas nozīmi loģistikas plānošanā.</p>	<p>Fiksē kravu fizikālos mērījumus atbilstoši noteikumiem un izmantojot efektīvāko paņēmieni.</p> <p>Izskaidro ar piemēriem kravu fizikālo mērījumu fiksēšanas nozīmi loģistikas plānošanā un drošas kravu aprites nodrošināšanā.</p>
<p>3. Spēj: nostiprināt kravu.</p> <p>Zina: kravas nostiprināšanas drošības prasību normas un noteikumus, atšķirīgus kravu nostiprināšanas paņēmienus, izmantojamās palīgīdzekļus un palīgmateriālus.</p> <p>Izprot: kravas nostiprināšanas paņēmieni, palīgīdzekļu un palīgmateriālu pielietošanu.</p>	<p>25% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nostiprina kravu, piemēro drošības prasību normas un noteikumus kravu nostiprināšanas procesā.</p> <p>Izmanto kravu nostiprināšanā palīgīdzekļus, palīgmateriālus.</p>	<p>Nostiprina kravu, piemēro drošības prasību normas un noteikumus kravu nostiprināšanas procesā un pamato to nepieciešamību.</p> <p>Izmanto efektīvākos paņēmienus, palīgīdzekļus un palīgmateriālus kravu nostiprināšanā.</p>
<p>4. Spēj: uzlikt un noņemt kravas un transporta nodrošinājumus.</p> <p>Zina: kravu nodrošinājuma veidus un tehnoloģiju, kravas un transporta sagatavošanas paņēmienus nodrošinājuma uzlikšanai, kravas un transporta nodrošinājuma noņemšanas un fiksēšanas procedūru atbilstoši instrukcijai.</p> <p>Izprot: kravas un transporta nodrošinājuma noņemšanas instrukcijas ievērošanas nepieciešamību noliktavas darbu organizēšanā.</p>	<p>10% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Atšķir kravu un transporta nodrošinājuma veidus.</p> <p>Uzliek un noņem kravas un transporta nodrošinājumus.</p> <p>Izskaidro instrukcijas kravas un transporta nodrošinājuma uzlikšanas un noņemšanas procedūrā.</p>	<p>Izskaidro kravu un transporta nodrošinājuma veidus.</p> <p>Uzliek un noņem kravas un transporta nodrošinājumus.</p> <p>Piemēro instrukcijas kravas un transporta nodrošinājuma uzlikšanas, noņemšanas un fiksēšanas procedūrā .</p>
<p>5.Spēj: novērst specifiskos darba vides riska faktorus kravas iekraušanas un izkraušanas procesā savas kompetences ietvaros.</p> <p>Zina: kravu iekraušanas un izkraušanas specifiskos darba vides riska faktorus, to avotus</p>	<p>20% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Novērš specifiskos darba vides riska faktorus savas kompetences ietvaros kravas iekraušanas un izkraušanas procesā.</p> <p>Pielieto drošus darba paņēmieni</p>	<p>Novērš specifiskos darba vides riska faktorus savas kompetences ietvaros kravas iekraušanas un izkraušanas procesā un pamato savu rīcību.</p> <p>Pielieto drošus darba paņēmienus</p>

<p>un novēršanas pasākumus.</p> <p>Izprot: drošu darba pasākumu lietošanas ietekmi uz personīgo un citu personu drošību.</p>		<p>kravas iekraušanas un izkraušanas procesā.</p>	<p>kravas iekraušanas un izkraušanas procesā un izskaidro to ietekmi uz personu un kravu drošību.</p>
<p>6. Spēj: ievērot sanitārās un higiēnas normas kravas iekraušanas un izkraušanas procesā.</p> <p>Zina: sanitārās un higiēnas prasības un to pielietošanu kravas iekraušanas un izkraušanas procesā.</p> <p>Izprot: sanitāro un higiēnas normu neievērošanas sekas.</p>	<p>5% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Piemēro sanitārās un higiēnas prasības iekraušanas un izkraušanas procesā.</p>	<p>Piemēro sanitārās un higiēnas prasības kravas iekraušanas un izkraušanas procesā un izskaidro ar piemēriem to neievērošanas sekas.</p>

Moduļa "Kravu pārvietošana noliktavā" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas pārvietot kravas noliktavā ar atbilstošu noliktavas iekraušanas un izkraušanas tehniku, ievērojot darba drošības prasības.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Izvēlēties atbilstošu tehniku un palīgierīces kravas iekraušanai, izkraušanai un pārvietošanai noliktavā un novērtēt to gatavību darbam. 2. Pārvietot kravas noliktavā, vadot iekraušanas un izkraušanas tehniku, ievērojot drošības zīmes noliktavā un lietojot atbilstošus individuālos aizsardzības līdzekļus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti programmas A daļas moduļi. Iegūta iekraušanas tehnikas vadītāja apliecība.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie kārtā eksāmenu, kurā demonstrē teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kravu pārvietošanā noliktavā, izmantojot noliktavas tehniku.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Kravu pārvietošana noliktavā" ir B daļas modulis, kuru apgūst vienlaicīgi ar moduli "Darba drošība ostā". Pēc moduļa "Kravu pārvietošana noliktavā" seko modulis "Kravas nostiprināšana un stropēšana" apguve.

Moduļa "Kravu pārvietošana noliktavā" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: izvēlēties atbilstošu tehniku un palīgierīces kravas iekraušanai, izkraušanai un pārvietošanai noliktavā.</p> <p>Zina: kravas iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas tehnikas veidus, palīgierīču veidus un to pielietojumu, noliktavu iekšējos satiksmes noteikumus darbā ar iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas tehniku un palīgierīcēm.</p> <p>Izprot: kravai atbilstošas iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas tehnikas izvēles nozīmi drošai kravas pārvietošanai noliktavā.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	<p>Atšķir un raksturo noliktavas tehniku un to palīgierīču veidus.</p> <p>Izvēlas tehniku un palīgierīces kravas iekraušanai, izkraušanai un pārvietošanai noliktavā.</p>	<p>Izskaidro ar piemēriem noliktavas tehnikas un to palīgierīču veidu izvēli konkrētu darbu veikšanai.</p> <p>Izvēlas piemērotāko tehniku un palīgierīces kravas iekraušanai, izkraušanai un pārvietošanai noliktavā.</p>
2. Spēj: novērtēt noliktavas iekraušanas un izkraušanas tehnikas, iekārtu un palīgierīču	20% no	Apraksta kravas iekraušanas,	Izskaidro ar piemēriem kravas iekraušanas,

<p>gatavību darbam.</p> <p>Zina: noliktavas tehnikas, iekārtu un palīgierīču darbības principus, novērtēšanas vizuālos un mehāniskos paņēmienus, izmantošanas drošības noteikumus.</p> <p>Izprot: noliktavas tehnikas, iekārtu un palīgierīču tehniskā stāvokļa nozīmi drošai kravas iekraušanai, izkraušanai vai pārvietošanai.</p>	<p>moduļa kopējā apjoma</p>	<p>izkraušanas, pārvietošanas tehnikas un palīgierīču uzbūvi.</p>	<p>izkraušanas, pārvietošanas tehnikas un palīgierīču uzbūvi un pielietošanu.</p>
		<p>Novērtē kravas iekraušanas, izkraušanas, pārvietošanas tehnikas un palīgierīču gatavību darbam.</p>	<p>Novērtē kravas iekraušanas, izkraušanas, pārvietošanas tehnikas un palīgierīču bojājumus un izvēlas alternatīvu kravas pārvietošanas iekārtu.</p>
		<p>Nosauc kravas iekraušanas, izkraušanas, pārvietošanas tehnikas lietošanas drošības noteikumus.</p>	<p>Izskaidro kravas iekraušanas, izkraušanas, pārvietošanas tehnikas lietošanas drošības noteikumus.</p>
<p>3. Spēj: pārvietot kravas, vadot iekraušanas un izkraušanas tehniku.</p> <p>Zina: noliktavu iekšējos satiksmes noteikumus darbā ar iekraušanas un izkraušanas tehniku un palīgierīcēm, darba drošības noteikumus darbā ar iekraušanas un izkraušanas tehniku un palīgierīcēm, drošus paņēmienus darbam augstumā.</p> <p>Izprot: noliktavu iekšējo satiksmes noteikumu ievērošanas nepieciešamību, darba apstākļus, strādājot augstumā drošai kravu pārvietošanai noliktavā.</p>	<p>20% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Ievēro noliktavas iekšējos satiksmes noteikumus, vadot kravu iekraušanas un izkraušanas tehniku.</p>	<p>Veido noliktavas tehnikas kustības organizāciju noliktavā, efektīvai kravu iekraušanas un izkraušanas tehnikas vadīšanai.</p>
		<p>Pielieto darba drošības noteikumus darbā ar iekraušanas un izkraušanas tehniku un palīgierīcēm.</p>	<p>Pielieto un izvēlas drošākos paņēmienus kravu pārvietošanai noliktavā, izmantojot tehniku un palīgierīces.</p>
		<p>Pārvieto kravas, pielietojot drošus paņēmienus darbam augstumā.</p>	<p>Pārvieto kravas, pielietojot drošus paņēmienus darbam augstumā, vadot iekraušanas un izkraušanas tehniku, pamato drošu paņēmienu pielietošana nepieciešamību.</p>
<p>4. Spēj: ievērot drošības zīmes noliktavā, vadot iekraušanas un izkraušanas tehniku.</p> <p>Zina: drošības zīmju, roku signālu, signālkrāsojumu veidus un nozīmi.</p> <p>Izprot: drošības zīmju nozīmi drošas darba vides organizēšanā un to neievērošanas sekas.</p>	<p>20% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Atpazīst drošības zīmes, roku signālus, signālkrāsojumus, to nozīmi un apzinās to neievērošanas sekas.</p>	<p>Pielieto drošības zīmes, roku signālus, signālkrāsojumus, to nozīmi un izskaidro to neievērošanas sekas.</p>
		<p>Novērš iespējamus darba vides riskus savas kompetences ietvaros, vadot iekraušanas un izkraušanas tehniku.</p>	<p>Novērš un izskaidro ar piemēriem iespējamus darba vides riskus, vadot iekraušanas un izkraušanas tehniku.</p>
<p>5. Spēj: izvēlēties un lietot atbilstošus individuālos aizsardzības līdzekļus, vadot iekraušanas un izkraušanas tehniku noliktavā.</p> <p>Zina: individuālo aizsardzības līdzekļu pielietojumu, veicot darbu noliktavā.</p> <p>Izprot: individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanas nepieciešamību drošai darba izpildei noliktavā.</p>	<p>20% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc un izskaidro kolektīvos un individuālos darba aizsardzības līdzekļus, veicot darbu noliktavā.</p>	<p>Analizē piemērotākos individuālos darba aizsardzības līdzekļus, veicot darbu noliktavā.</p>
		<p>Pielieto individuālos darba aizsardzības līdzekļus drošam darbam ar noliktavas tehniku.</p>	<p>Pielieto piemērotākos individuālos darba aizsardzības līdzekļus drošam darbam ar noliktavas tehniku.</p>

Moduļa "Darba drošība ostā" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas pielietot drošus darba paņēmienus, pārvietojot kravu ostas teritorijā, nekaitējot sev, citiem ostas darbos iesaistītiem darbiniekiem un materiālajām vērtībām.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Pielietot drošus darba paņēmienus, pārvietojot kravas ostas teritorijā, uz kuģiem un novērst darba vides riska faktorus savas kompetences ietvaros. 2. Ievērot ceļu satiksmes noteikumus, drošības zīmes un signālkrašojumus ostas teritorijā, veicot manevrēšanas darbus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti A daļas moduļi.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie kārto ieskaiti, kurā ietverta teorētiski zināšanu pārbaude un praktiskais darbs. Teorētiskajā daļā izglītojamie veic testu kontrolei/paškontrolei, bet praktiskajā daļā – situācijas analīzi - pēc dotās reālās situācijas apraksta, izglītojamie atbild uz jautājumiem, secina, veido kopsavilkumu un ieteikumus.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Darba drošība ostā" ir B daļas modulis, kuru dokera kvalifikācijas izglītojamais apgūst vienlaicīgi ar moduli "Kravu pārvietošana noliktavā". Modulim "Darba drošība ostā" seko modulis "Kravas nostiprināšana un stropēšana".

Moduļa "Darba drošība ostā" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: noteikt darba vides riska faktorus, pārvietojot kravas ostas teritorijā. Zina: darba vides riska faktorus, to noteikšanas metodes, avotus un cēloņus kravu pārvietošanā ostas teritorijā. Izprot: darba vides riska faktoru ietekmi uz darbinieka veselību, vidi, ugunsdrošību, elektrodrošību.	10% no moduļa kopējā apjoma	Identificē specifiskos darba vides riska faktorus dokera darbā un raksturo to ietekmi. Piemēro ugunsdrošības un elektrodrošības instrukcijas, pārvietojot kravas ostas teritorijā.	Raksturo specifiskos darba vides riska faktorus dokera darbā un izskaidro to ietekmi. Piemēro ugunsdrošības un elektrodrošības instrukcijas, pārvietojot kravas ostas teritorijā un izskaidro to neievērošanas sekas.
2. Spēj: novērst specifiskos darba vides riska faktorus kravu pārvietošanā ostas teritorijā savas kompetences ietvaros.	40% no kopējā moduļa apjoma	Novērš specifiskos darba vides riska faktorus dokera darbā. Pielieto individuālos un kolektīvos darba	Novērš un izskaidro specifiskos darba vides riska faktorus dokera darbā. Pielieto piemērotākos

<p>Zina: specifiskos darba vides riska faktoros, to avotus un novēršanas pasākumus dokera darbā, individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus.</p> <p>Izprot: drošu darba pasākumu lietošanas ietekmi uz personīgo un citu personu drošību.</p>		<p>aizsardzības līdzekļus konkrēta darba veikšanai.</p>	<p>individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus konkrēta darba veikšanai.</p>
		<p>Nosauc riska faktoros, darbam augstumā ar bīstamām iekārtām, ievēro drošības noteikumus un prasības, veicot dokera darbu.</p>	<p>Izvērtē riska faktoros, darbam augstumā ar bīstamām iekārtām, ievēro un izskaidro drošības noteikumus, veicot dokera darbus.</p>
		<p>Nosauc fiziskās un psihoemocionālās piemērotības prasības darbam augstumā.</p>	<p>Izskaidro fiziskās un psihoemocionālās piemērotības prasības darbam augstumā.</p>
<p>3. Spēj: ievērot ceļu satiksmes noteikumus ostas teritorijā.</p> <p>Zina: ceļa satiksmes noteikumus, t.sk. ceļa satiksmes noteikumus ostas teritorijā.</p> <p>Izprot: ceļu satiksmes noteikumu neievērošanas sekas ostas teritorijā.</p>	10% no moduļa kopējā apjoma	<p>Identificē ceļa zīmes, apzīmējumus un ievēro satiksmes noteikumus ostas teritorijā.</p>	<p>Ievēro ceļa zīmes, apzīmējumus un satiksmes noteikumus ostas teritorijā un izskaidro to neievērošanas sekas.</p>
		<p>Nosauc satiksmes dalībnieku pienākumus un atbildību ostas teritorijā.</p>	<p>Izskaidro satiksmes dalībnieku pienākumus un atbildību ostas teritorijā.</p>
<p>4. Spēj: ievērot drošības zīmes ostas teritorijā.</p> <p>Zina: drošības zīmju, roku signālu, signālkrašojumu veidus un nozīmi.</p> <p>Izprot: drošības zīmju neievērošanas sekas.</p>	5% no moduļa kopējā apjoma	<p>Ievēro drošības zīmes, signālrāsojumi ostas teritorijā un vispārīgi raksturo to nozīmi.</p>	<p>Ievēro drošības zīmes, signālkrašojumus ostas teritorijā un izskaidro to nozīmi.</p>
		<p>Saprot roku signālus dokera darbā.</p>	<p>Pielieto un izskaidro roku signālus dokera darbā.</p>
<p>5. Spēj: piemērot Starptautiskā kuģu un ostas iekārtu aizsardzības kodeksa (ISPS kodekss) prasības.</p> <p>Zina: ISPS kodeksu, kuģu uzbūves pamatus, noteikumus darbam uz kuģiem, drošu uzkāpšanu/nokāpšanu no kuģa, drošu pārvietošanos uz kuģa, iekļūšanu kuģa tilpnēs, darba specifiku kuģa tilpnē (t.sk. pielietojot ostas tehniku).</p> <p>Izprot: drošas dokera darba organizēšanas nozīmi uz kuģiem un prasību neievērošanas sekas personas un kravas drošībai.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc ISPS kodeksa prasības.</p>	<p>Izskaidro ISPS kodeksa prasības.</p>
		<p>Piemēro drošus dokera darba organizēšanas pasākumus darbam uz kuģiem.</p>	<p>Piemēro un izskaidro drošus dokera darba organizēšanas pasākumus darbam uz kuģiem.</p>
		<p>Identificē kuģa trauksmes signālu un nosauc draudus, par ko liecina šāds signāls.</p>	<p>Identificē kuģa trauksmes signālu un raksturo draudus, par ko liecina šāds signāls.</p>
		<p>Rīkojas atbilstoši instrukcijām kuģu trauksmes signāla gadījumā.</p>	<p>Rīkojas atbilstoši instrukcijām kuģu trauksmes signāla gadījumā, pamato instrukciju ievērošanas nepieciešamību.</p>

<p>6. Spēj: ievērot Starptautiskā jūras bīstamo kravu kodeksa (IMDG kodekss) prasības.</p> <p>Zina: Starptautiskā jūras bīstamo kravu kodeksa prasības.</p> <p>Izprot: Starptautiskā jūras bīstamo kravu kodeksa neievērošanas sekas personu un kravas drošībai un iespējamo kaitējumu videi.</p>	<p>15% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Ievēro IMDG kodeksa prasības dokera darbā.</p>	<p>Ievēro IMDG kodeksa prasības dokera darbā., pamato prasību ievērošanas nepieciešamību.</p>
		<p>Nosauc IMDG kodeksa prasību neievērošanas sekas.</p>	<p>Izskaidro IMDG kodeksa prasību neievērošanas sekas.</p>
<p>Darbu mape (portfolio).</p>		<p>Moduļa apguves laikā izglītojamie veido darbu mapi (portfolio), kurā atbilstoši apgūstamajām tēmām apkopo veiktos uzdevumus.</p> <p>Darbu mapes vēlamais saturs:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Titullapa; 2. Sadaļas "Dokera darba vides riska faktori", "Droši darba paņēmieni, pārvietojot kravas ostas teritorijā", "Drošības zīmes, signālkrašojumi un ceļu satiksmes noteikumi ostas teritorijā", "Galvenās ISPS un IMDG kodeksa prasības" – katrā no sadaļām secīgi apkopotas izveidotās prezentācijas, darba lapas, praktiskie darbi. 3. Moduļa apguves pašvērtējums. <p>Noslēgumā izglītojamie sagatavo prezentāciju, kurā iekļauti secinājumi un atziņas par apgūto moduli.</p>	

Moduļa "Kravu nostiprināšana un stropēšana" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas veikt kravas nostiprināšanas un stropēšanas darbus atbilstoši kravu veidiem.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Piekabināt tehnikai palīgiekārtas, ievērojot piekabināšanas tehnoloģiju, noteikumus un pareizu piekabināšanas secību. 2. Izpildīt stropēšanas darbus kravas iekraušanas, izkraušanas vai pārvietošanas procesā, atbilstoši kravu veidiem, gabarītiem un svaram, ievērojot darba drošību. 3. Novērtēt kravas stropējuma atbilstību kravas pārvietošanas prasībām. 4. Atstiprināt uz dažādiem transporta līdzekļiem ienākošās kravas, nostiprināt kravu uz dažādiem sauszemes transporta līdzekļiem un kuģu tilpnēs tālākai transportēšanai vai glabāšanai noliktavā vai kravas laukumā ostas teritorijā.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti moduļi "Darba drošība ostā" un "Kravu pārvietošana noliktavā".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie pilda teorētisko zināšanu testu un pilda praktisku uzdevumu atbilstoši kravas stiprināšanas shēmai: 1. Apraksta kravas nostiprināšanas procesu kādam noteiktam kravas veidam konkrētā transportēšanas līdzeklī. 2. Lasa kravas nostiprināšanas shēmu, mutiski apraksta veicamo darbu secību un atbilstoši kravas nostiprināšanas shēmai izvēlas materiālus, instrumentus, palīgiekārtas un pareizi nostiprina kravu. 3. Praktiski nostiprina kravu, atbilstoši uzdevumam.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Kravu nostiprināšana un stropēšana" ir B daļas modulis, kuru izglītojamais apgūst Dokera kvalifikācijas iegūšanai un tas ir ieejas nosacījums moduļa "Kravas pārvietošana ar traktortehniku ostas teritorijā" apguvei.

Moduļa "Kravu nostiprināšana un stropēšana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: piekabināt tehnikai palīgiekārtas. Zina: palīgiekārtu veidus, to piekabināšanas tehnoloģiju un noteikumus, pareizu piekabināšanas secību, darba drošību, veicot palīgiekārtu piekabināšanu.	20 % no moduļa kopējā apjoma	Atpazīst un nosauc palīgiekārtu veidus, dažādus dokera darba instrumentus, ierīces. Piekabina palīgiekārtu atbilstoši darba uzdevumam pēc dotā parauga atbilstoši noteikumiem un tehnoloģijai.	Nosauc un raksturo palīgiekārtu veidus, dažādus dokera darba instrumentus, ierīces. Patstāvīgi piekabina palīgiekārtu atbilstoši darba uzdevumam un noteikumiem, izskaidrojot tehnoloģiju un ievērojot darba

<p>Izprot: palīgiekārtu piekabināšanas secības ievērošanas nozīmi drošas darba izpildes nodrošināšanā.</p>		<p>Raksturo palīgiekārtu piekabināšanu pareizā secībā, ievērojot darba drošību.</p>	<p>drošību. Raksturo palīgiekārtu piekabināšanu pareizā secībā, ievērojot darba drošību un izskaidro iespējamo kļūdu radītos riskus.</p>
<p>2. Spēj: izpildīt stropēšanas darbus.</p> <p>Zina: stropu veidus, dažādus stropēšanas paņēmienus, atbilstoši kravu veidiem, gabarītiem un svaram, pieļaujamās stropu un palīgiekārtu izdiluma normas, darba drošību, veicot stropēšanas darbus.</p> <p>Izprot: stropēšanas darbu vietu un nozīmi kravas iekraušanas, izkraušanas vai pārvietošanas procesā.</p>	<p>40% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc un identificē dažādu veidu troses, ķēdes, lentas.</p> <p>Veic stropēšanas darbus atbilstoši kravas veidam, gabarītiem un svaram, pielietojot drošus darba paņēmienus, ievērojot darba vadītāja norādījumus.</p> <p>Atbilstoši darba uzdevumam vizuāli veic stropu un palīgiekārtu atbilstības un kvalitātes pārbaudi.</p> <p>Apraksta drošu stropēšanas darbu veikšanai nepieciešamo individuālo aprīkojumu un ekipējumu.</p> <p>Nosauc specifiskos stropešanas darbu drošības nosacījumus atbilstoši kravu veidam.</p>	<p>Raksturo dažādu veidu troses, ķēdes, lentas un apraksta to pielietošanu atbilstoši situācijai.</p> <p>Patstāvīgi veic stropēšanas darbus atbilstoši kravas veidam, gabarītiem un svaram, pielietojot drošus darba paņēmienus un izskaidro drošu darba paņēmienu pielietošanas nepieciešamību.</p> <p>Izvēloties stropas un palīgiekārtas, patstāvīgi novērtē to iespējamā izdiluma atbilstību stropēšanas darbu drošībai.</p> <p>Raksturo nepieciešamo individuālo aprīkojumu un ekipējumu drošu stropēšanas darbu veikšanai un izskaidro to nozīmi.</p> <p>Izskaidro specifiskos stropešanas darbu drošības nosacījumus un to būtību atbilstoši kravu veidam.</p>
<p>3. Spēj: novērtēt kravas stropējuma atbilstību kravas pārvietošanas prasībām.</p> <p>Zina: stropēšanas atbilstības novērtēšanas paņēmienus.</p> <p>Izprot: stropējuma atbilstības novērtēšanas nozīmi drošai iekraušanai, izkraušanai vai pārvietošanai.</p>	<p>10 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Novērtē kravas stropējuma atbilstību pēc pacelšanas iekārtu piestiprināšanas līdz kravas pacelšanas brīdim.</p> <p>Pārbauda kravas stabilitāti pēc pacelšanas minimālā augstumā.</p>	<p>Patstāvīgi novērtē kravas stropējuma atbilstību pēc pacelšanas iekārtu piestiprināšanas līdz kravas pacelšanas brīdim, izskaidro stropējuma neatbilstības sekas.</p> <p>Patstāvīgi pārbauda kravas stabilitāti pēc pacelšanas minimālā augstumā, pamato pārbaudes nepieciešamību.</p>

<p>4. Spēj: nostiprināt kravu tālākai transportēšanai vai glabāšanai ostas teritorijā.</p> <p>Zina: kravu veidus un stiprināšanas tehnoloģijas uz dažādiem sauszemes transporta līdzekļiem un kuģu tilpnēs turpmākai transportēšanai, glabāšanai noliktavā vai ostas kravas laukumā, stiprināšanas palīgmateriālu veidus un pielietošanu.</p> <p>Izprot: kravas nostiprināšanas nozīmi drošai transportēšanai un glabāšanai ostas teritorijā.</p>	<p>30 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nostiprina kravu, atbilstoši kravas veidam autotransporta līdzeklī pēc dotā parauga, ievērojot nostiprināšanas tehnoloģiju un darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>	<p>Patstāvīgi nostiprina kravu atbilstoši kravas veidam autotransporta līdzeklī, ievērojot nostiprināšanas tehnoloģiju un darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>
		<p>Nostiprina kravu, atbilstoši kravas veidam dzelzceļa ritošajā sastāvā pēc dotā parauga, ievērojot nostiprināšanas tehnoloģiju, darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>	<p>Patstāvīgi nostiprina kravu atbilstoši kravas veidam dzelzceļa ritošajā sastāvā, ievērojot nostiprināšanas tehnoloģiju, darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>
		<p>Nostiprina kravu kuģa tilpnēs atbilstoši kravas veidam pēc dotā parauga, ievērojot nostiprināšanas tehnoloģiju, darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>	<p>Patstāvīgi nostiprina kravu kuģa tilpnē atbilstoši kravas veidam, ievērojot nostiprināšanas tehnoloģiju, darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>
		<p>Nostiprina konteineru kravu pēc dotā parauga uz kuģa, ievērojot to nostiprināšanas pamatprincipus, pielietojot atbilstošas ierīces, ievēro darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>	<p>Patstāvīgi nostiprina konteineru kravu uz kuģa, pielietojot nostiprināšanas pamatprincipus, atbilstošas ierīces un ievēro darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>
		<p>Atbilstoši darba uzdevumam nostiprina kravu pēc dotā parauga glabāšanai noliktavā vai ostas kravas laukumā atbilstoši tās specifiskajām īpašībām, ievērojot darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>	<p>Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi nostiprina kravu glabāšanai noliktavā vai ostas kravas laukumā atbilstoši tās specifiskajām īpašībām, ievērojot darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>

Moduļa "Kravas pārvietošana ar traktortehniku ostas teritorijā" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas pārvietot kravu ostas teritorijā ar kravas pārvietošanas traktortehniku atbilstoši ostas noteikumiem.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Komplektēt kravas veidam atbilstošu pārvietošanas traktortehniku, iekārtas un palīgierīces. 2. Novērtēt kravas iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas traktortehnikas, iekārtu un palīgierīču gatavību darbam. 3. Pārvietot ostas iekārtas, palīgiekārtas un palīgmateriālus ostas teritorijā. 4. Iekraut, izkraut un pārvietot kravu ostas teritorijā ar traktortehniku atbilstoši ostas noteikumiem un specifikai.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts modulis "Kravu nostiprināšana un stropēšana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais veic praktisko uzdevumu: par kravas pārvietošanu ostas teritorijā: 1. Nosaka atbilstošajam kravas veidam pielietojamo traktortehniku, iekārtas un palīgierīces. 2. Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi komplektē traktortehniku, iekārtas un palīgierīces. 3. Raksturo ostas kravu iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas traktortehnikas, iekārtu un palīgierīču darbības principus un uzbūves atšķirības. 4. Novērtē izkraušanas un pārvietošanas traktortehnikas, iekārtu un palīgierīču gatavību darbam. 5. Pielieto dažādu kravu veidu iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas paņēmienus. 6. Praktiski veic kravas iekraušanu, izkraušanu un pārvietošanu ostas teritorijā ar traktortehniku, ievērojot darba drošību.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Kravas pārvietošana ar traktortehniku ostas teritorijā" ir B daļas modulis, kuru apgūst Dokera kvalifikācijas izglītojamie un tam seko modulis "Kuģa kravu iekraušana un izkraušana". Modulī ietverta prasmju apguvei nepieciešama traktortehnikas vadītāja apliecība.* *Šī moduļa saturā tiek piemērota izstrādātā traktortehnikas mācību programma, kādu to nosaka Ministru kabineta 2018. gada 11. septembra noteikumi Nr.581 "Noteikumi par prasībām komersantiem, izglītības iestādēm un speciālistiem, kuri nodrošina traktortehnikas vadītāju apmācību, traktortehnikas vadītāju apmācības programmām, kā arī apmācību kontroles kārtību"

Moduļa "Kravas pārvietošana ar traktortehniku ostas teritorijā" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: komplektēt kravas veidam atbilstošu pārvietošanas traktortehniku,	25% no moduļa kopējā apjoma	Nosaka dažādos kravas veidus ostā un raksturo to specifiku.	Novērtē dažādos kravu veidus ostā, to raksturlielumus un

<p>iekārtas un palīgierīces.</p> <p>Zina: kravu veidus un specifiku, kravu marķēšanas zīmes, traktortehnikas, iekārtu un palīgierīču veidus ostas teritorijā, to pielietošanas iespējas.</p> <p>Izprot: kravai atbilstošas traktortehnikas, iekārtu un palīgierīču pielietošanas nozīmi drošai iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas veikšanai.</p>		<p>Atpazīst un nosauc kravu marķēšanas zīmes.</p> <p>Atbilstoši darba uzdevumam komplektē traktortehniku, iekārtas un palīgierīces, ievērojot darba drošību.</p>	<p>specifiskās atšķirības.</p> <p>Izskaidro kravu marķēšanas zīmes.</p> <p>Atbilstoši darba uzdevumam komplektē traktortehniku, iekārtas un palīgierīces, izskaidro to pielietošanas iespējas, ievērojot darba drošību.</p>
<p>2. Spēj: novērtēt kravas iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas traktortehnikas, iekārtu un palīgierīču gatavību darbam.</p> <p>Zina: ostas kravu iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas traktortehnikas, iekārtu un palīgierīču veidus, to uzbūvi un atšķirības, darbības principus, novērtēšanas vizuālos un mehāniskos paņēmienus.</p> <p>Izprot: ostas kravu iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas traktortehnikas, iekārtu un palīgierīču tehniskā stāvokļa nozīmi drošai kravas iekraušanai, izkraušanai un pārvietošanai.</p>	<p>25% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Apraksta ostas kravu iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas traktortehnikas, iekārtu un palīgierīču darbības principus un uzbūves atšķirības.</p> <p>Vizuāli novērtē izkraušanas un pārvietošanas traktortehnikas, iekārtu un palīgierīču gatavību darbam, to atbilstību darba drošības un darba aizsardzības prasībām.</p>	<p>Analizē ostas kravu iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas traktortehnikas, iekārtu un palīgierīču darbības principus un uzbūves atšķirības.</p> <p>Pielietojot vizuālos un mehāniskos paņēmienus, patstāvīgi novērtē izkraušanas un pārvietošanas traktortehnikas, iekārtu un palīgierīču gatavību darbam, to atbilstību darba drošības un darba aizsardzības prasībām.</p>
<p>3. Spēj: pārvietot ostas iekārtas, palīgiekārtas un palīgmateriālus ostas teritorijā.</p> <p>Zina: ostas iekārtu, palīgiekārtu un palīgmateriālu veidus, to izmantošanas instrukcijas, pārvietošanas noteikumus, darba drošību iekārtu, palīgiekārtu un palīgmateriālu pārvietošanā.</p> <p>Izprot: ostas iekārtu, palīgiekārtu un palīgmateriālu pārvietošanas noteikumu neievērošanas ietekmi uz to tehnisko</p>	<p>20 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc ostas iekārtu, palīgiekārtu un palīgmateriālu veidus, to pārvietošanas un izmantošanas noteikumus.</p> <p>Pārvieto ostas iekārtas, palīgiekārtas un palīgmateriālus ostas teritorijā, ievērojot darba drošības un vides aizsardzības noteikumus un ievērojot darba vadītāja norādījumus.</p>	<p>Nosauc ostas iekārtu, palīgiekārtu un palīgmateriālu veidus, izskaidro to pārvietošanas un izmantošanas noteikumus, kā arī pārvietošanas noteikumu neievērošanas ietekmi uz to tehnisko stāvokli.</p> <p>Patstāvīgi pārvieto ostas iekārtas, palīgiekārtas un palīgmateriālus ostas teritorijā, ievērojot darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>

stāvokli.			
<p>4. Spēj: iekraut, izkraut un pārvietot kravu ar traktortehniku atbilstoši ostas noteikumiem un specifikai.</p> <p>Zina: traktortehnikas un iekārtu ekspluatācijas noteikumus, dažādu kravu veidu iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas paņēmienus un tehnoloģiju, darba drošības noteikumus.</p> <p>Izprot: ostas un darba drošības noteikumu neievērošanas sekas kravas iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas procesā.</p>	30% no moduļa kopējā apjoma	<p>Apraksta kravu iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas noteikumus ostā, pielietojot traktortehniku.</p>	<p>Novērtē traktortehnikas un iekārtu ekspluatācijas procesu atbilstoši ostas noteikumiem un specifikai kravu iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas operācijās.</p>
		<p>Izvēlas atbilstošus iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas paņēmienus norādītajai kravai un demonstrē tos praktiski.</p>	<p>Patstāvīgi izvēlas atbilstošus iekraušanas, izkraušanas un pārvietošanas paņēmienus dažādiem kravu veidiem un demonstrē tos praktiski, pamato paņēmieni izvēli.</p>
		<p>Iekrauj, izkrauj un pārvieto kravu ar traktortehniku, ievērojot darba drošības, ceļu satiksmes, vides aizsardzības noteikumus ostā un ievērojot darba vadītāja norādījumus.</p>	<p>Patstāvīgi iekrauj, izkrauj un pārvieto kravu ar traktortehniku, ievērojot darba drošības, ceļu satiksmes un vides aizsardzības noteikumus ostā.</p>

Moduļa "Kuģa kravu iekraušana un izkraušana" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas iekraut un izkraut kuģu kravas, izmantojot ostas iekārtas, palīgiekārtas un palīgmateriālus un drošus darba paņēmienus.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Pielietot ostas iekārtas, palīgiekārtas un palīgmateriālus kravas iekraušanai, izkraušanai, pārvietošanai un nostiprināšanai kuģos. 2. Uzmērīt kravas izmērus vai tilpumu drošai iekraušanai kuģos. 3. Uzmērīt kuģu tilpņu brīvo daļu izmērus vai tilpumu, kravas novietojuma laukuma izmērus. 4. Iekraut un izkraut kuģa kravu ar ostas tehniku atbilstoši noteikumiem. 5. Iekraut un izkraut kravu no sauszemes transporta līdzekļiem uz kuģiem atbilstoši ostas noteikumiem un specifikai 6. Tehnoloģiski pareizi salikt kravu kuģos un sauszemes transportlīdzekļos, kā arī glabāšanai ostas teritorijā. 7. Nostiprināt kravu transportēšanai kuģos. 8. Signalizēt un uztvert verbālus un neverbālus signālus kravu pārvietošanai. 9. Noteikt un pārvietot kravas atlikumus (t. sk. arī bīstamu kravu) atbilstoši tehnoloģijai un instrukcijām ostas teritorijā.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts modulis "Kravas pārvietošana ar traktortehniku ostas teritorijā".
Moduļa apguves novērtēšana	Noslēguma eksāmens, kurā ietverta teorētisko zināšanu pārbaude un praktiskie uzdevumi. Eksāmena teorētiskajā daļā izglītojamais veic kontroles testu par ostas iekārtu, palīgiekārtu un palīgmateriālu veidiem un to pielietošanas noteikumiem dažādiem kravu veidiem, par dažādu atšķirīgu kuģu uzbūves raksturīgiem parametriem. Praktiskajā daļā izglītojamais saņem darba uzdevumu - iekraut un izkraut kuģa kravu ar ostas tehniku pēc kuģa kravas izvietojuma plāna (cargo plan) un tehnoloģiskās kartes. Tehnoloģiski pareizi salikt kravu kuģī vai sauszemes transportlīdzekļa vai glabāšanai ostas teritorijā, nostiprināt kravu, noteikt un pārvietot kravas atlikumus atbilstoši tehnoloģijai un instrukcijām ostas teritorijā. Pirms praktiskās daļas uzsākšanas izglītojamais mutiski apraksta darba izpildes secību, izmantojamās palīgiekārtas un palīgmateriālus.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Kuģa kravu iekraušana un izkraušana" ir B daļas modulis, kuru apgūst Dokera kvalifikācijas izglītojamie. Modulim "Kuģa kravu iekraušana un izkraušana" seko modulis "Dokera prakse".

Moduļa "Kuģa kravu iekraušana un izkraušana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: pielietot ostas iekārtas, palīgiekārtas, palīgmateriālus un traktortehniku kravas	15% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc ostas iekārtu, palīgiekārtu un palīgmateriālu veidus.	Apraksta ostas iekārtu, palīgiekārtu un palīgmateriālu veidus un raksturo

<p>iekraušanai, izkraušanai, pārvietošanai un nostiprināšanai kuģos.</p> <p>Zina: iekārtu, palīgiekārtu un palīgmateriālu veidus, to darbības un pielietošanas principus atbilstoši tehnoloģijai, lietošanas noteikumiem un kravu veidiem, darba drošību ostas iekārtu, palīgiekārtu, palīgmateriālu pielietošanā.</p> <p>Izprot: iekārtu, palīgiekārtu, palīgmateriālu un traktortehnikas pielietošanas noteikumu neievērošanas ietekmi uz personīgo, citu personu un kravu drošību.</p>		<p>Pielieto ostas iekārtas, palīgiekārtas, palīgmateriālus un traktortehniku noteiktas kravas iekraušanai, izkraušanai un nostiprināšanai kuģos atbilstoši noteikumiem, ievērojot darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>	<p>to darbību.</p> <p>Patstāvīgi pielieto ostas iekārtas, palīgiekārtas palīgmateriālus un traktortehniku dažādu kravu iekraušanai, izkraušanai, pārvietošanai un nostiprināšanai kuģos, ievēro to lietošanas noteikumus un darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>
<p>2. Spēj: izdarīt kontrolmērījumus kravas izmēriem vai tilpumam drošai iekraušanai kuģos.</p> <p>Zina: kravas parametru veidus, kravas uzmērīšanas instrumentus un paņēmienus.</p> <p>Izprot: kravas uzmērīšanas nozīmi tās atbilstošai izvietošanai kuģu tilpnēs.</p>	<p>5% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Raksturo kravas uzmērīšanas instrumentus un veic vienkāršus uzmērīšanas darbus norādītai kravai.</p> <p>Uzmēra kravas parametrus tās izmēru vai tilpumu uzmērīšanai, veic vienkāršus aprēķinus.</p>	<p>Patstāvīgi uzmēra dažādas kravas, pielietojot atbilstošus uzmērīšanas instrumentus kuģos iekraujamām kravām.</p> <p>Uzmēra kravas izmērus vai tilpumu kravas iekraušanai kuģos, izmantojot raksturīgos kravu parametrus,, precīzi veic aprēķinus.</p>
<p>3. Spēj: uzmērīt kuģu tilpņu izmērus vai tilpumu, kravas novietojuma laukuma izmērus.</p> <p>Zina: kuģu uzbūves pamatus, kuģu tilpņu un kravas novietojuma laukumu uzmērīšanas instrumentus un paņēmienus.</p> <p>Izprot: kuģu tilpņu un kravas novietojuma laukumu uzmērīšanas nepieciešamību drošai kravas izvietošanai kuģu tilpnēs vai glabāšanai ostas teritorijā.</p>	<p>5% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc dažādas uzbūves kuģu tilpņu raksturīgos parametrus.</p> <p>Uzmēra kuģu tilpņu izmērus vai tilpumu, kravas novietojuma laukuma izmērus, ar atbilstošiem paņēmieniem un instrumentiem.</p>	<p>Atšķir dažādu kuģu tilpņu raksturīgos parametrus un raksturo to uzmērīšanas paņēmienus.</p> <p>Uzmēra kuģu tilpņu izmērus vai tilpumu, kravas novietojuma laukuma izmērus, izmantojot atbilstošus paņēmienus un instrumentus, precīzi veic aprēķinus.</p>
<p>4. Spēj: iekraut un izkraut kuģa kravu ar ostas tehniku atbilstoši noteikumiem.</p> <p>Zina: kuģu veidus un to uzbūvi, kuģu kravas izvietošanas plānu (cargo plan), tehnoloģiskajās kartēs ietvertu informāciju, ostas tehnikas (dažādu veidu iekrāvēju un celtņu) un iekārtu</p>	<p>20% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc dažādu atšķirīgu kuģu uzbūves raksturīgos parametrus.</p> <p>Nosauc kuģa kravas izvietošanas plāna (cargo plan) un tehnoloģiskās kartes būtiskās detaļas.</p> <p>Apraksta dažādas ostas tehnikas</p>	<p>Atšķir dažādu kuģu uzbūves raksturīgos parametrus.</p> <p>Pēc dotā cargo plan apraksta kravas iekraušanu kuģī pareizā secībā.</p> <p>Novērtē ostas iekārtu ekspluatāciju</p>

<p>ekspluatācijas noteikumus, dažādu kravu veidu pārkraušanas paņēmienus un tehnoloģiju, darba drošības noteikumus.</p> <p>Izprot: drošas darba organizēšanas nepieciešamību uz kuģiem un darbu secības neievērošanas sekas.</p>		<p>un iekārtu ekspluatācijas noteikumus ostā.</p> <p>Pārkrauj dažādas kuģa kravas, pielietojot darba vadītāja norādītos paņēmienus drošas darba izpildes nodrošināšanai. Ievēro darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>	<p>praktiskajā darbībā ostā atbilstoši to ekspluatācijas noteikumiem.</p> <p>Patstāvīgi pārkrauj dažādas kuģa kravas, pielietojot atbilstošus pārkraušanas paņēmienus, ievērojot darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>
<p>5. Spēj: iekraut un izkraut kravu no sauszemes transporta līdzekļiem uz kuģiem atbilstoši ostas noteikumiem.</p> <p>Zina: kravas transporta veidu uzbūves atšķirības, tehnoloģiskajās kartēs ietvertu informāciju, ostas tehnikas (dažādu veidu iekrāvēju un celtņu) un iekārtu ekspluatācijas noteikumus, dažādu kravu veidu pārkraušanas paņēmienus un tehnoloģiju, darba drošības noteikumus.</p> <p>Izprot: drošas iekraušanas un izkraušanas darba organizēšanas nepieciešamību no dažādiem kravas transporta veidiem un darbu secības neievērošanas sekas.</p>	<p>10% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Atpazīst dažādu autotransporta veidu uzbūves atšķirības.</p> <p>Atbilstoši darba uzdevumam iekrauj un izkrauj kravas no autotransporta uz kuģiem ar ostas tehniku un iekārtām pēc tehnoloģiskās kartēs ietvertās informācijas. Ievēro darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p> <p>Atpazīst dažādu dzelzceļa ritošā sastāva uzbūves atšķirības.</p> <p>Atbilstoši darba uzdevumam iekrauj un izkrauj kravu no dzelzceļa ritošā sastāva uz kuģiem ar ostas tehniku un iekārtām pēc tehnoloģiskās kartēs ietvertās informācijas un darbu vadītāja norādījumiem, ievērojot darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>	<p>Atpazīst dažādu autotransporta veidu uzbūves atšķirības un apraksta īpatnības kravu pārkraušanai no autotransporta līdzekļiem uz kuģiem.</p> <p>Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi iekrauj un izkrauj kravas no autotransporta uz kuģiem ar ostas tehniku un iekārtām pēc tehnoloģiskās kartēs ietvertās informācijas. Ievēro darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p> <p>Atpazīst dažādu dzelzceļa ritošā sastāva uzbūves atšķirības un apraksta īpatnības kravu pārkraušanai no dzelzceļa ritošā sastāva uz kuģiem.</p> <p>Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi iekrauj un izkrauj kravu no dzelzceļa ritošā sastāva uz kuģiem ar ostas tehniku un iekārtām pēc tehnoloģiskās kartēs ietvertās informācijas, ievērojot darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>
<p>6. Spēj: tehnoloģiski pareizi salikt kravu kuģos.</p> <p>Zina: kravu veidus, kravu salikšanas tehnoloģijas jūras un sauszemes transportlīdzekļos, glabāšanai ostas teritorijā,</p>	<p>20% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Atbilstoši darba uzdevumam izvēlas kravas salikšanas paņēmienus kuģos un pielieto tos praktiski, ievērojot darba drošības un vides aizsardzības</p>	<p>Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi izvēlas kravas salikšanas paņēmienus un tehnoloģiski pareizi saliek kravu kuģos, ievērojot darba drošības un vides aizsardzības</p>

<p>kravu salikšanas palīgmateriālus.</p> <p>Izprot: tehnoloģiski pareizas kravas salikšanas nozīmi tās drošai transportēšanai un uzglabāšanai.</p>		<p>noteikumus.</p> <p>Atbilstoši darba uzdevumam izvēlas kravas salikšanas paņēmienus sauszemes transportlīdzekļos un pielieto tos praktiski, ievērojot darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>	<p>noteikumus.</p> <p>Atbilstoši darba uzdevumam patstāvīgi izvēlas kravas salikšanas paņēmienus un tehnoloģiski pareizi saliek kravu sauszemes transportlīdzekļos, ievērojot darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>
<p>7. Spēj: nostiprināt kravu transportēšanai kuģos.</p> <p>Zina: kravu veidus un stiprināšanas tehnoloģijas kuģu tilpnēs turpmākai transportēšanai, stiprināšanas palīgmateriālu veidus un pielietošanu.</p> <p>Izprot: kravas nostiprināšanas nozīmi drošai transportēšanai kuģos.</p>	<p>12% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nostiprina kravu kuģa tilpnē turpmākai transportēšanai, sekojot darba vadītāja norādījumiem. Ievēro darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>	<p>Patstāvīgi nostiprina kravu kuģa tilpnē turpmākai transportēšanai atbilstoši kravas veidam. Ievēro darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>
<p>8. Spēj: signalizēt un uztvert signālus kravu pārvietošanai.</p> <p>Zina: verbālus un neverbālus signālus kravas pārvietošanai, rācījas un citu saziņas ierīču lietošanas pamatprincipus.</p> <p>Izprot: signalizēšanas nozīmi saskaņota un droša darba organizēšanā.</p>	<p>8% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Signalizē un uztver verbālos un neverbālos signālus kravas pārvietošanai.</p>	<p>Signalizē un precīzi reaģē uz verbāliem un neverbāliem signāliem kravas pārvietošanai.</p>
		<p>Pielieto rācījas un citas saziņas ierīces kravu pārvietošanā.</p>	<p>Pielieto rācījas un citas saziņas ierīces kravu pārvietošanā, pamato saziņas nozīmi saskaņota un droša darba organizēšanā.</p>

<p>9. Spēj: noteikt un pārvietot kravas atlikumus atbilstoši tehnoloģijai un instrukcijām ostas teritorijā.</p>	<p>5% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc kravu atlikumu veidus (t. sk. arī bīstamu kravu).</p>	<p>Nosaka un apraksta kravu atlikumu veidus (t. sk. arī bīstamu kravu) un to iespējamus kaitējumus videi.</p>
<p>Zina: kravu atlikumu veidus, dažādu kravu (t.sk. arī bīstamu kravu) atlikumu pārvietošanas un glabāšanas specifiku, transporta līdzekļus un veidus kravas atlikumu pārvietošanai, atbilstoši instrukcijām, kravu atlikumu glabāšanas vietas ostas teritorijā, darba drošību pārvietojot kravas atlikumus.</p>		<p>Pārvieto kravas atlikumus glabāšanai ostas teritorijā pēc darba vadītāja norādījumiem, ievērojot darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>	<p>Patstāvīgi pārvieto kravas atlikumus glabāšanai ostas teritorijā, ievērojot darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>
<p>Izprot: kravu atlikumu iespējamo kaitējumu videi un drošas to pārvietošanas nepieciešamību.</p>		<p>Pārvieto bīstamu kravu atlikumus ostas teritorijā, ievērojot darba drošības un vides aizsardzības noteikumus pēc darba vadītāja norādījumiem.</p>	<p>Patstāvīgi pārvieto bīstamu kravu atlikumus ostas teritorijā, ievērojot darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>

Moduļa "Dokera prakse" apraksts

Moduļa mērķis	Nostiprināt un pilnveidot izglītojamo stropēšanas un kraušanas prasmes ar pārkraušanas mehānismiem vai ar rokām, kravu tālākai transportēšanai, kā arī nodrošinot kravu drošu pārvietošanu ostas darba vidē.
Moduļa uzdevumi	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Komplektēt ostas tehniku, iekārtas un palīgiekārtas atbilstoši kravas veidam un darba uzdevumam. 2. Vadīt noliktavas iekraušanas un izkraušanas tehniku un ostas traktortehniku kravu pārvietošanai. 3. Iekraut, izkraut un pārvietot kravu atbilstoši ceļu satiksmes noteikumiem ostas teritorijā un kravas pārvietošanas signāliem. 4. Izpildīt stropēšanas darbus. 5. Tehnoloģiski pareizi salikt un nostiprināt kravu glabāšanai vai pārvietošanai ostas teritorijā. 6. Iekraut, izkraut kravu no sauszemes transporta līdzekļiem atbilstoši noteikumiem. 7. Iekraut un izkraut kravu no kuģiem atbilstoši ostas specifikai, kravas un kuģu tilpņu izmēriem vai tilpumam. 8. Nostiprināt kravu uz kuģiem un sauszemes transporta līdzekļiem atbilstoši kravu veidam. 9. Ievērot darba aizsardzības normatīvo aktu prasības, specifiskās ostu drošības prasības, lietot pareizus, ergonomiskus un veselībai drošus darba paņēmienus, izmantot darba uzdevuma izpildei atbilstošu darba apģērbu un individuālos aizsardzības līdzekļus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apģūti visi programmas A, B, C daļas dokera profesionālās kvalifikācijas iegūšanai nepieciešamie moduļi.
Moduļa apguves novērtēšana	<p>Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais veic praktisko darba uzdevumu, kuru saņem no prakses vadītāja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mutiski izskaidro kādas ir darba aizsardzības normatīvo aktu prasības, specifiskās ostas drošības prasības, kuras jāievēro darba uzdevuma izpildē. 2. Izmanto atbilstošu darba apģērbu un individuālos aizsardzības līdzekļus atbilstoši kravas veidam un darba uzdevumam. 3. Komplektē ostas tehniku, iekārtas un palīgiekārtas atbilstoši kravas veidam un darba uzdevumam. 4. Vada noliktavas iekraušanas un izkraušanas tehniku un ostas traktortehniku kravas pārvietošanai. 5. Iekrauj, izkrauj kravu no kuģa, sauszemes transporta līdzekļiem atbilstoši noteikumiem un pārvieto kravu atbilstoši ceļu satiksmes noteikumiem ostas teritorijā un kravas pārvietošanas signāliem. 6. Nostiprina kravu uz kuģiem un sauszemes transporta līdzekļiem atbilstoši kravu veidam. 7. Izpilda stropēšanas darbus darba uzdevumā norādītai kravai. 8. Iekrauj un izkrauj kravu no kuģa atbilstoši ostas noteikumiem, kravas un kuģu tilpņu izmēriem vai tilpumam. 9. Tehnoloģiski pareizi saliek un nostiprina kravu glabāšanai vai pārvietošanai ostas teritorijā atbilstoši darba uzdevumam. <p>Izglītojamais iesniedz atbilstošos profesionālās kvalifikācijas prakses dokumentus.</p>
Moduļa nozīme un vieta kartē	<p>Modulis "Dokera prakse" ir apgūstams programmas B daļā.</p> <p>Modulis "Dokera prakse" ir noslēdzošais modulis profesionālās kvalifikācijas iegūšanai un paredzēts apgūto profesionālo kompetenču nostiprināšanai darba vidē.</p>

Moduļa "Dokera prakse" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: komplektēt kravas veidam un darba uzdevumam atbilstošu kravas pārvietošanas ostas tehniku, iekārtas un palīgiekārtas.	10% no moduļa kopējā apjoma	Komplektē un sagatavo darbam ostas tehniku, iekārtas un palīgiekārtas atbilstoši prakses vadītāja norādījumiem.	Patstāvīgi komplektē un sagatavo darbam ostas tehniku, iekārtu un palīgiekārtu, nosaka ostas tehnikas, iekārtu un palīgiekārtu tehniskos bojājumus, veic ikdienas un iknedēļas apkopi.
		Novērtē komplektētās ostas tehnikas, iekārtu un palīgiekārtu gatavību darbam, atbilstoši prakses vadītāja norādījumiem.	Patstāvīgi novērtē komplektētās ostas tehnikas, iekārtu un palīgiekārtu gatavību darbam.
2. Spēj: vadīt noliktavas iekraušanas un izkraušanas tehniku un ostas traktortehniku kravu pārvietošanai, iekraut, izkraut un pārvietot kravu atbilstoši ceļu satiksmes noteikumiem ostas teritorijā un kravas pārvietošanas signāliem.	30% no moduļa kopējā apjoma	Komplektē un sagatavo darbam noliktavas tehniku, atbilstoši prakses vadītāja norādījumiem. Paceļ, pārvieto un novieto kravu, vadot noliktavas iekraušanas un izkraušanas tehniku atbilstoši prakses vadītāja norādījumiem, ievērojot darba drošību.	Patstāvīgi komplektē un sagatavo darbam noliktavas tehniku, nosaka noliktavas tehnikas tehniskos bojājumus, veic ikdienas un iknedēļas apkopi. Patstāvīgi paceļ, pārvieto un novieto dažādas kravas, vadot noliktavas iekraušanas un izkraušanas tehniku, ievērojot darba drošību.
		Paceļ, pārvieto un novieto kravas, vadot ostas traktortehniku atbilstoši prakses vadītāja norādījumiem. Sadarbībā ar prakses vadītāju novērtē noteiktās kravas pārkraušanas un pārvietošanas riskus un ievēro darba drošības noteikumus.	Paceļ, pārvieto un novieto prakses vadītāja norādītās kravas, vadot ostas traktortehniku. Novērtē noteiktās kravas pārkraušanas un pārvietošanas riskus un ievēro darba drošības noteikumus.
		Prakses vadītāja uzraudzībā iekrauj, izkrauj un pārvieto dažādas kravas atbilstoši kravas pārvietošanas verbāliem, neverbāliem signāliem vai lietojot rāciju, ievērojot darba	Patstāvīgi iekrauj, izkrauj un pārvieto dažādas kravas atbilstoši kravas pārvietošanas verbāliem, neverbāliem signāliem vai lietojot rāciju, ievērojot darba drošības un

		drošības un ceļu satiksmes noteikumus ostas teritorijā.	ceļu satiksmes noteikumus ostas teritorijā.
3. Spēj: izpildīt stropēšanas darbus.	10 % no moduļa kopējā apjoma	Sadarbībā ar prakses vadītāju plāno veicamos stropēšanas darbus, ņemot vērā atšķirīgos paņēmienus dažādiem kravu veidiem. Veic vienkāršus aritmētiskos aprēķinus par plānojamo darbu. Stropē kravu pēc aprēķiniem prakses vadītāja uzraudzībā, ievērojot darba drošības noteikumus.	Patstāvīgi plāno veicamos stropēšanas darbus, ņemot vērā atšķirīgos paņēmienus dažādiem kravu veidiem. Veic aritmētiskos aprēķinus, ņemot vērā atšķirīgos paņēmienus dažādiem kravu veidiem. Stropē kravu pēc aprēķiniem, ievērojot darba drošības noteikumus un novērtē sava darba kvalitāti.
		Pēc prakses vadītāja norādījumiem par plānojamo darbu, vizuāli pārbauda stropēšanas materiālu atbilstību un kvalitāti, identificēt to piemērotību darba drošības noteikumiem atbilstoši darba uzdevumam. Pielieto drošu stropēšanas darbu veikšanai nepieciešamo individuālo aprīkojumu un ekipējumu un, izpildot darbus, lieto norādītos individuālos aizsardzības līdzekļus.	Patstāvīgi novērtē stropu un palīgiekārtu iespējamā izdiluma atbilstību stropēšanas darba drošībai, novērtē stropējuma atbilstību pēc pacelšanas ierīču piestiprināšanas līdz kravas pacelšanas brīdim un patstāvīgi pārbauda kravas stabilitāti pēc tās pacelšanas minimālā augstumā. Pielieto drošu stropēšanas darbu veikšanai nepieciešamo individuālo aprīkojumu un ekipējumu, izpildot darbus, izvēlas un lieto atbilstošus individuālos aizsardzības līdzekļus un pamato to lietošanas nepieciešamību.
4. Spēj: tehnoloģiski pareizi salikt un nostiprināt kravu glabāšanai vai pārvietošanai ostas teritorijā.	20% no moduļa kopējā apjoma	Saliek un nostiprina kravu glabāšanai noliktavā vai pārvietošanai ostas kravas laukumā atbilstoši tās specifiskajām īpašībām atbilstoši prakses vadītāja norādījumiem, ievērojot darba drošības noteikumus.	Saliek un nostiprina kravu glabāšanai noliktavā vai pārvietošanai ostas kravas laukumā atbilstoši tās specifiskajām īpašībām ar atbilstošiem paņēmieniem un palīgmateriāliem, ievērojot darba drošības noteikumus.
		Saliek un nostiprina kravu autotransporta līdzeklī atbilstoši kravas veidam pēc	Patstāvīgi saliek un nostiprina kravu autotransporta līdzeklī atbilstoši kravas veidam, ievērojot

		prakses vadītāja norādījumiem, ievērojot darba drošības noteikumus.	darba drošības noteikumus.
		Saliek un nostiprina kravu transportēšanai pa dzelzceļu atkarībā no ritošā sastāva atbilstoši kravas veidam pēc prakses vadītāja norādījumiem, ievērojot darba drošības noteikumus.	Patstāvīgi saliek un nostiprina kravu transportēšanai pa dzelzceļu atkarībā no ritošā sastāva atbilstoši kravas veidam, ievērojot darba drošības noteikumus.
		Saliek un nostiprina kravu transportēšanai kuģa tilpnēs atbilstoši kravas veidam pēc prakses vadītāja norādījumiem, ievērojot darba drošības noteikumus.	Patstāvīgi saliek un nostiprina kravu transportēšanai kuģa tilpnēs atbilstoši kravas veidam, ievērojot darba drošības noteikumus.
5. Spēj: iekraut un izkraut kravu no kuģiem atbilstoši ostas noteikumiem un specifikai (ISPS kodekss), kravas un kuģu tilpņu izmēriem vai tilpumam.	15% no moduļa kopējā apjoma	Pēc prakses vadītāja norādījumiem par plānojamo darbu kravu iekraušanai kuģī uzmēra kravas izmērus vai tilpumu kravu iekraušanai kuģos, pielieto kravas uzmērīšanas instrumentus kuģos iekraujamām kravām. Veic vienkāršus aritmētiskos aprēķinus.	Praktiski uzmēra kravas izmērus vai tilpumu kravu iekraušanai kuģos, pielietojot kravas uzmērīšanas instrumentus kuģos iekraujamām kravām. Veic aritmētiskos aprēķinus sava darba plānošanā.
		Izmantojot prakses vadītāja norādītos paņēmienus un instrumentus uzmēra kuģa tilpņu raksturīgos parametrus. Veic vienkāršus aritmētiskos aprēķinus kuģu tilpņu tilpumu noteikšanai.	Uzmēra kuģa tilpņu raksturīgos parametrus pielietojot atbilstošos paņēmienus un instrumentus. Sava darba plānošanai veic aritmētiskos aprēķinus kuģu tilpņu tilpumu noteikšanai
		Izvēlas un pielieto ostas iekārtas, palīgiekārtas un palīgmateriālus kravu iekraušanai, izkraušanai un nostiprināšanai kuģos pēc prakses vadītāja norādījumiem.	Izvēlas un pielieto ostas iekārtas, palīgiekārtas un palīgmateriālus kravu iekraušanai, izkraušanai un nostiprināšanai kuģos.
		Pēc prakses vadītāja norādījumiem pārkrauj kuģa kravu pēc tehnoloģiskās kartes un kuģa kravas izvietojuma plāna (cargo plan), ievērojot darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.	Konsultējoties ar prakses vadītāju, pārkrauj kuģa kravu pēc tehnoloģiskās kartes un kuģa kravas izvietojuma plāna (cargo plan), ievērojot darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.

		<p>Iekrauj un izkrauj kravu no autotransporta līdzekļiem uz kuģiem ar ostas tehniku un iekārtām pēc tehnoloģiskās kartēs ietvertās informācijas un prakses vadītāja norādījumiem attiecībā uz dažādu autotransporta veidu uzbūves atšķirībām, ievēro darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>	<p>Iekrauj un izkrauj kravu no autotransporta līdzekļiem uz kuģiem ar ostas tehniku un iekārtām pēc tehnoloģiskās kartēs ietvertās informācijas, saskaņojot darbības plānu ar prakses vadītāju attiecībā uz dažādu autotransporta veidu uzbūves atšķirībām, ievēro darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p>
<p>6. Spēj: ievērot darba aizsardzības normatīvo aktu prasības, specifiskās ostu drošības prasības, lietot pareizus, ergonomiskus un veselībai drošus darba paņēmienus, izmantot darba uzdevuma izpildei atbilstošu darba apģērbu un individuālos aizsardzības līdzekļus.</p>	<p>15% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Ievēro darba drošību, izpildot darbus, atbilstoši kraušanas darbu tehnoloģiskajai kartei, konsultējoties ar prakses vadītāju.</p> <p>Izpildot darbus, lieto norādīto darba apģērbu un individuālos aizsardzības līdzekļus.</p> <p>Sniedz pirmo palīdzību nelaimes gadījumā un izsauc neatliekamo palīdzību.</p>	<p>Ievēro darba drošību, izpildot darbus, atbilstoši kraušanas darbu tehnoloģiskajai kartei.</p> <p>Izpildot darbus, izvēlas un lieto atbilstošu darba apģērbu un individuālos aizsardzības līdzekļus.</p> <p>Sniedz pirmo palīdzību nelaimes gadījumā, izsauc neatliekamo palīdzību un sniedz papildinformāciju par nelaimes gadījuma apstākļiem.</p>

Moduļa "Kravas pārvietošana ar ostas celtņiem" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas pārvietot kravas ar ostas celtņiem, atbilstoši ostas noteikumiem un specifikai, ievērojot darba drošību un darba aizsardzības noteikumus..
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Novērtēt ostas kravas celtņu, iekārtu un palīgierīču gatavību darbam. 2. Pārvietot kravu ar ostas celtņiem atbilstoši ostas noteikumiem un specifikai, ievērojot darba drošību un darba aizsardzības noteikumus. 3. Novērtēt savu piemērotību darbam augstumā ar ostas kravas celtņiem. 4. Signalizēt un uztvert signālus kravu pārvietošanai ar ostas kravas celtņiem.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti visi A un B daļas dokera kvalifikācijas moduļi, izņemot noslēdzošo moduli "Dokera prakse". Moduļa apguvei nepieciešama ostas celtņa operatora apliecība.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārto eksāmenu, kurā ietverta teorētisko zināšanu pārbaude un praktiskie uzdevumi. Eksāmena teorētiskajā daļā izglītojamais veic kontroles testu par ostas celtņu, iekārtu un palīgierīču veidiem, to uzbūvi un darbības principiem. Mutiski raksturo ostas celtņu, iekārtu un palīgierīču darbības novērtēšanas vizuālos un mehāniskos paņēmienus. Praktiskajā daļā izglītojamais saņem darba uzdevumu - pārvietot kravu ar ostas celtni pēc saņemtajiem signāliem kravas pārvietošanai. Pirms praktiskās daļas uzsākšanas izglītojamais mutiski apraksta darba izpildes secību, izmantojamās palīgiekārtas un palīgmateriālus.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Kravas pārvietošana ar ostas celtņiem" ir apgūstams C daļā, brīvās izvēles modulis, kurš padziļina zināšanas un prasmes atbilstoši kravas pārvietošanas darba specifikai ar ostas celtņiem. Modulis paredzēts Dokera kvalifikācijas izglītojamiem un apgūstams pirms noslēdzošā moduļa "Dokera prakse".

Moduļa "Kravas pārvietošana ar ostas celtņiem" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: novērtēt ostas kravas celtņu, iekārtu un palīgierīču gatavību darbam. Zina: ostas kravu celtņu, iekārtu un palīgierīču veidus, to uzbūvi un atšķirības, darbības principus, novērtēšanas vizuālos un	35% no moduļa kopējā apjoma	Atšķir dažādos ostas kravu celtņu, iekārtu un palīgierīču veidus ostā un raksturo to specifiku. Novērtē ostas kravas celtņu, iekārtu un palīgierīču gatavību darbam,	Raksturo dažādos ostas kravu celtņu, iekārtu un palīgierīču veidus ostā, raksturo to specifiku un pielietošanu praktiskajā darbā. Novērtē ostas kravas celtņu, iekārtu un palīgierīču gatavību darbam.

<p>mehāniskos paņēmienus.</p> <p>Izprot: ostas kravu celtņu, iekārtu un palīgierīču tehniskā stāvokļa nozīmi drošai kravas iekraušanai, izkraušanai un pārvietošanai.</p>		<p>raksturo ostas kravu celtņu, iekārtu un palīgierīču darbības novērtēšanas vizuālos paņēmienus (izturību, nodilumu, u.tml.) un mehāniskos paņēmienus (mehānismu funkcionalitāti un gala slēdžu darbību).</p>	<p>Atbilstoši darba uzdevumam pielieto ostas kravu celtņu, iekārtu un palīgierīču darbības novērtēšanas vizuālos paņēmienus (izturību, nodilumu, u.tml.) un mehāniskos paņēmienus (mehānismu funkcionalitāti un gala slēdžu darbību).</p>
<p>2. Spēj: pārvietot kravu ar ostas celtņiem atbilstoši ostas noteikumiem un specifikai.</p> <p>Zina: ostas kravas celtņu un iekārtu ekspluatācijas noteikumus, dažādu kravu veidu pārvietošanas paņēmienus un tehnoloģiju, darba drošības noteikumus, ostas specifiku, individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus strādājot ar ostas celtņiem.</p> <p>Izprot: ostas un darba drošības noteikumu neievērošanas sekas kravas procesā.</p>	<p>35% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Apraksta ostas kravas celtņu un iekārtu ekspluatācijas noteikumus.</p> <p>Pārvieto kravu ar ostas celtņiem, izmantojot noteiktus kravu pārvietošanas paņēmienus un tehnoloģiju, atbilstoši darba drošības noteikumiem.</p> <p>Pielieto individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus, strādājot ar ostas celtņiem.</p>	<p>Analizē ostas kravas celtņu un iekārtu ekspluatācijas noteikumus un pamato to nepieciešamību.</p> <p>Pārvieto kravu ar ostas celtņiem, patstāvīgi pielieto dažādu kravu veidu pārvietošanas paņēmienus un tehnoloģiju, atbilstoši darba drošības noteikumiem un ostas specifikai.</p> <p>Patstāvīgi izvēlas un pielieto individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus, strādājot ar ostas celtņiem.</p>
<p>3. Spēj: novērtēt savu piemērotību darbam augstumā ar ostas kravas celtņiem.</p> <p>Zina: riskus darba veikšanai augstumā un to iespējamo ietekmi uz psihoemocionālo stāvokli.</p> <p>Izprot: savu piemērotību darbam augstumā.</p>	<p>15 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc darba specifiku un riskus darbam augstumā kravas pārvietošanai ar ostas celtņiem.</p> <p>Novērtē savu piemērotību darbam augstumā ar ostas kravas celtņiem. Nosauc psihoemocionālā stāvokļa un veselības stāvokļa piemērotības kritērijus darbam augstumā.</p>	<p>Raksturo darba specifiku un riskus darbam augstumā kravas pārvietošanai ar ostas celtņiem.</p> <p>Novērtē savu piemērotību darbam augstumā ar ostas kravas celtņiem. Raksturo psihoemocionālā stāvokļa un veselības stāvokļa piemērotības kritērijus darbam augstumā.</p>
<p>4. Spēj: signalizēt un uztvert signālus kravu pārvietošanai ar ostas kravas celtņiem.</p> <p>Zina: verbālus un neverbālus signālus kravas pārvietošanai ar ostas celtņiem, rācijas un</p>	<p>15% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Signalizē un uztver verbālos signālus darba veikšanai kravas pārvietošanā ar ostas kravas celtņiem. Ievēro darba drošību.</p>	<p>Patstāvīgi signalizē, uztver un izpilda verbālos signālus darba veikšanai kravas pārvietošanā ar ostas kravas celtņiem. Ievēro darba drošību.</p>

<p>citū saziņas ierīču lietošanas pamatprincipus.</p> <p>Izprot: signalizēšanas nozīmi saskaņota un droša darba organizēšanā kravas pārvietošanā ar ostas celtņiem.</p>		<p>Signalizē un uztver neverbālos signālus darba veikšanai kravas pārvietošanā ar ostas kravas celtņiem. Ievēro darba drošību.</p>	<p>Patstāvīgi signalizē, uztver un izpilda neverbālos signālus darba veikšanai kravas pārvietošanā ar ostas kravas celtņiem. Ievēro darba drošību.</p>
		<p>Atbilstoši darba uzdevumam pielieto rāciju vai citu saziņas ierīci saskaņota un droša darba veikšanai kravas pārvietošanā ar ostas kravas celtņiem.</p>	<p>Atbilstoši darba uzdevumam pielieto rāciju vai citu saziņas ierīci standarta un nestandarta vai riska apstākļos saskaņota un droša darba veikšanai kravas pārvietošanā ar ostas kravas celtņiem.</p>

Moduļa "Dzelzceļa darbības principi un drošība dzelzceļa manevru darbos" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas piemērot dzelzceļa darbības principus un drošības noteikumus manevru darbu veikšanā ostā un ostas pievedceļos.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Novērtēt dzelzceļa infrastruktūras pamatelementus to drošai izmantošanai manevru darbos. 2. Novērtēt ritošo sastāvu tā drošai izmantošanai manevru darbos. 3. Novērtēt iekraušanas, būvju un ritošā sastāva gabarītus, strādājot uz sliežu ceļiem. 4. Rīkoties atbilstoši dzelzceļa signalizācijas prasībām, veicot manevru darbus. 5. Komunicēt ar manevru darbu veicējiem, ievērojot dzelzceļa reglamentu. 6. Ievērot civilās aizsardzības pamatprincipus dzelzceļa darbā.
Moduļa ieejas nosacījumi	<p>Apgūti visi A un B daļas dokera kvalifikācijas moduļi, izņemot noslēdzošo moduli "Dokera prakse".</p> <p>¹Piezīme. Moduļi drīkst īstenot izglītības iestādē vai uzņēmumā, kura dzelzceļa speciālisti ir apguvuši dzelzceļu tehnisko ekspluatāciju un komersants / izglītības iestāde ir saņēmusi drošības apliecību atbilstoši valstī noteiktajām normatīvo aktu prasībām - komersantiem, kuri veic manevrus privātās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrā vai publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrā vienas stacijas robežās.</p> <p>²Piezīme. Moduļa apguve neietver dzelzceļa vilces transportlīdzekļu vadības prasmju apguvi un atbilstošo vadītāja tiesību iegūšanu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, un līdz ar to nedod tiesības vadīt dzelzceļa vilces transportlīdzekļus ES un LR normatīvo aktu izpratnē.</p>
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie kārtoti eksāmenu, kurā ietverta teorētisko zināšanu pārbaude un praktiskie uzdevumi par dzelzceļa infrastruktūru (sliežu ceļi, pārmijas, inženiertehniskās būves); dzelzceļa ritošo sastāvu; pārvadājamo kravu gabarītu standartiem; drošu manevru darbu veikšanu un komunikācijas veidu izmantošanu manevru darbos, ievērojot dzelzceļa reglamentu; darba aizsardzības prasības, drošības noteikumus atrodoties sliežu ceļu tuvumā; dzelzceļa signalizācijas un civilās aizsardzības prasības dzelzceļa darbā.
Moduļa nozīme un vieta kartē	<p>Modulis "Dzelzceļa darbības principi un drošība dzelzceļa manevru darbos" ir apgūstams C daļā. Tas ir brīvās izvēles modulis, kurš padziļina dokera kvalifikācijas izglītojamo zināšanas un prasmes par drošiem dzelzceļa darbības principiem un drošību dzelzceļa manevru darbos un vilcienu kustības drošības ievērošanu.</p> <p>Modulis "Dzelzceļa darbības principi un drošība dzelzceļa manevru darbos" ir jāapgūst obligāti kopā ar C daļas moduli "Dzelzceļa vagonu manevri ostā".</p>

Moduļa "Dzelzceļa darbības principi un drošība dzelzceļa manevru darbos" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: novērtēt dzelzceļa infrastruktūras pamatelementu (sliežu ceļš) drošu izmantošanu.</p> <p>Zina: dzelzceļa sliežu ceļa uzbūvi, ekspluatāciju, uzturēšanas pamatprincipus un to ekspluatācijas noteikumus.</p> <p>Izprot: dzelzceļa sliežu ceļa darbību kopumā, dzelzceļa infrastruktūras pamatelementu uzturēšanas prasību ievērošanas nepieciešamību.</p>	20 % no moduļa kopējā apjoma	Atpazīst dzelzceļa infrastruktūras pamatelementus un apraksta to pamatfunkcijas.	Atpazīst dzelzceļa infrastruktūras pamatelementus, apraksta to pamatfunkcijas un izskaidro īpatnības.
		Nosauc manevru darbu veikšanas drošības pamatprasības (sliežu ceļa stāvoklis, pieļaujamo ātrumu lielumi, signalizācijas prasības).	Nosauc vilcienu kustības un manevru darbu veikšanas drošības pamatprasības (sliežu ceļa un ritošā sastāva stāvoklis, pieļaujamo ātrumu lielumi, signalizācijas prasības).
		Nosauc dzelzceļa infrastruktūras tehniskās ekspluatācijas pamatprasības.	Nosauc dzelzceļa infrastruktūras tehniskās ekspluatācijas pamatprasības un pamato to ievērošanas nepieciešamību drošai darbu veikšanai.
		Raksturo sliežu ceļa uzbūvi un uzturēšanas pamatprincipus vilcienu kustības drošības nodrošināšanai.	Raksturo sliežu ceļa uzbūvi un uzturēšanas pamatprincipus vilcienu kustības drošības nodrošināšanai un izskaidro sliežu ceļa elementu savstarpējo mijiedarbību.
		Nosauc sliežu ceļa uzturēšanas prasības drošai tā izmantošanai un konstatē atkāpes no normām.	Izskaidro sliežu ceļa uzturēšanas prasības drošai tā izmantošanai, konstatē atkāpes no normām un izskaidro to ietekmi uz drošību.
<p>2. Spēj: novērtēt ritošā sastāva drošu izmantošanu.</p> <p>Zina: ritošā sastāva nozīmi, uzbūvi un klasifikāciju.</p> <p>Izprot: ritošā sastāva izmantošanu manevru darbos, izmantojot pamatzināšanas par dzelzceļa infrastruktūru.</p>	20 % no moduļa kopējā apjoma	Atpazīst dažādu dzelzceļa ritošā sastāva uzbūves atšķirības.	Atpazīst dažādu dzelzceļa ritošā sastāva uzbūves atšķirības un apraksta īpatnības kravu pārkraušanai no/uz dzelzceļa ritošā sastāva .
		Nosaka ritošā sastāva tipa (lokomotīves, vagoni un specializētais ritošais sastāvs) pielietojumu konkrētas operācijas veikšanai.	Nosaka un pamato ritošā sastāva tipa (lokomotīves, vagoni un specializētais ritošais sastāvs) pielietojumu konkrētas operācijas veikšanai. Raksturo ritošā sastāva tipu galvenās

			atšķirības un pielietojumu konkrētās darbības veikšanai.
		Novērtē ritošā sastāva tipa tehnisko stāvokli drošai kravu operāciju veikšanai.	Novērtē ritošā sastāva tipa tehnisko stāvokli drošai kravu operāciju un manevru darbu veikšanai un kravas saglabāšanai.
3. Spēj: novērtēt iekraušanas, būvju un ritošā sastāva gabarītus, strādājot uz sliežu ceļiem. Zina: iekraušanas, būvju un ritošā sastāva gabarītu standartus. Izprot: iekraušanas, būvju un ritošā sastāva gabarītu robežu un lielumu noteikšanas nepieciešamību drošai darbu veikšanai un apzinās neievērošanas sekas.	10 % no moduļa kopējā apjoma	Novērtē iekraušanas, būvju un ritošā sastāva gabarītus un to atbilstību gabarītu prasībām.	Novērtē iekraušanas, būvju un ritošā sastāva gabarītus, to atbilstību gabarītu prasībām un konstatē atkāpes no robežvērtībām, paskaidro gabarītu neievērošanas sekas drošai darbu veikšanai.
4. Spēj: rīkoties atbilstoši dzelzceļa signālzīmēm un signāluguņim. Zina: dzelzceļā lietojamās signalizācijas tipus un prasības. Izprot: dzelzceļā lietojamās signalizācijas nozīmīgumu drošai manevru darbu veikšanai.	20 % no moduļa kopējā apjoma	Nosauc dzelzceļa signalizācijas tipus un izskaidro signālzīmju un signāluguņu nozīmi. Demonstrē savu rīcību dotajā situācijā, atbilstoši saņemtajam dzelzceļa signāla veidam.	Nosauc dzelzceļa signalizācijas tipus, izskaidro signālzīmju un signāluguņu nozīmi un to izvietojumu. Demonstrē savu rīcību dotajā situācijā, atbilstoši saņemtajam dzelzceļa signāla veidam, pamato savu rīcību un tās nepieciešamību.
5. Spēj: komunicēt ar manevru darbu veicējiem, ievērojot dzelzceļa reglamentu. Zina: dzelzceļa reglamenta saturu un pielietojumu. Izprot: dzelzceļa reglamenta neievērošanas sekas, veicot manevru darbus.	15 % no moduļa kopējā apjoma	Nosauc pārrunu reglamenta pamatkomandas, pārrunu dalībniekus. Komunicē ar manevru darbu veicējiem, izmantojot radiosakarus un ievērojot dzelzceļa reglamentu, izskaidro komandu satura būtību.	Nosauc pārrunu reglamenta pamatkomandas un pārrunu dalībniekus, izskaidro pārrunu reglamenta pamatkomandu nozīmi drošai manevra darbu veikšanai un izprot to neievērošanas sekas. Komunicē ar manevru darbu veicējiem, izmantojot radiosakarus un ievērojot dzelzceļa reglamentu atbilstoši situācijai, izskaidro komandu satura būtību un saturam neatbilstoši doto komandu sekas.
6. Spēj: rīkoties dzelzceļa avārijas situācijās, veicot kravu operāciju darbus.	15 % no moduļa kopējā	Nosauc dzelzceļa satiksmes negadījumu un dzelzceļa avārijas	Raksturo dzelzceļa satiksmes negadījumu un dzelzceļa avārijas

<p>Zina: dzelzceļa satiksmes negadījumu un avārijas situāciju veidus, izcelsmi, rīcību avārijas situācijās.</p> <p>Izprot: dzelzceļa satiksmes negadījumu un avārijas situāciju sekas, veicot manevru darbus.</p>	apjoma	situāciju veidus un to izcelsmi.	situāciju veidus, to izcelsmi un sekas cilvēku, īpašuma un vides drošībai.
		Atbilstoši dotajai dzelzceļa avārijas situācijai, rīkojas saskaņā ar civilās aizsardzības pamatprincipiem un normatīvo aktu prasībām.	Atbilstoši dotajai dzelzceļa avārijas situācijai, rīkojas saskaņā ar civilās aizsardzības pamatprincipiem un normatīvo aktu prasībām, pamato to neievērošanas sekas.
		Atbilstoši dotajai dzelzceļa avārijas seku likvidēšanas situācijai rīkojas saskaņā ar noteikumiem.	Atbilstoši dotajai dzelzceļa avārijas seku likvidēšanas situācijai rīkojas saskaņā ar noteikumiem, izskaidro bīstamo kravu ietekmi uz vidi un cilvēku drošību.

Moduļa "Dzelzceļa vagonu manevri ostā" apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas veikt dzelzceļa manevru darbus ostu dzelzceļa pievadceļos atbilstoši dzelzceļa tehniskās ekspluatācijas noteikumiem un ostas noteikumiem, ievērojot darba drošības un darba aizsardzības noteikumus.
Moduļa uzdevumi	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Novērtēt dzelzceļa manevru transportlīdzekļu gatavību darbam. 2. Vadīt dzelzceļa manevru transportlīdzekli atbilstoši dzelzceļu tehniskās ekspluatācijas noteikumiem un ostas noteikumiem. 3. Veikt dzelzceļa manevrus atbilstoši ostas noteikumiem ar manevru transportlīdzekļiem, citām iekārtām un manuāli, ievērojot darba drošības un darba aizsardzības noteikumus. <p>¹Piezīme. Ar dzelzceļa manevriem tiek saprasts, ka izglītojamais jau iepriekš apguvis šādu dzelzceļa speciālistu - manevra darbu vadītāja, sastādītāja, pārmijnieka kompetences. Ostu pievadceļos vēl darbojas dzelzceļa speciālisti - iekšējie dispečeri (dežuranti), šīs kompetences netiek apgūtas moduļa ietvaros.</p> <p>²Ar manevru transportlīdzekli šī moduļa ietvaros tiek saprasta speciāli aprīkota traktortehnika (ar automātisko sakabi) vai speciālais ritošais sastāvs (kas ir pakļauts dzelzceļa reģistram) bez vilces līdzekļa vadītāja (kas var būt gan dzelzceļa, gan kombinētās gaitas transportlīdzeklis). Lokomotīves, lokotraktori, kombinētās gaitas transportlīdzekļi ar vadītāja kabīni (kā Unimog un tamlīdzīgi vilces transportlīdzekļi) NAV manevru transportlīdzekļi.</p>
Moduļa ieejas nosacījumi	<p>Apgūti visi A un B daļas dokera kvalifikācijas moduļi, izņemot noslēdzošo moduli "Dokera prakse". Apgūts C daļas modulis "Dzelzceļa darbības principi un drošība dzelzceļa manevru darbos".</p> <p>Pirms moduļa apguves uzsākšanas izglītojamais ir saņēmis dzelzceļa speciālista apliecību normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Dzelzceļa speciālistu kategorijas definē Ministru kabineta 2006. gada 2. maija noteikumi Nr. 360 "Noteikumi par dzelzceļa speciālistiem".</p> <p>³Piezīme. Moduli drīkst īstenot izglītības iestādē vai uzņēmumā, kura dzelzceļa speciālisti ir apguvuši dzelzceļu tehnisko ekspluatāciju un komersants / izglītības iestāde ir saņēmusi drošības apliecību atbilstoši valstī noteiktajam normatīvo aktu prasībām - komersantiem, kuri veic manevrus privātās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrā vai publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrā vienas stacijas robežās.</p> <p>⁴Piezīme. Moduļa apguve neietver dzelzceļa vilces transportlīdzekļu vadības prasmju apguvi un atbilstošo vadītāja tiesību iegūšanu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, un līdz ar to nedod tiesības vadīt dzelzceļa vilces transportlīdzekļus ES un LR normatīvo aktu izpratnē.</p>
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamais kārtos praktisko darbu pārbaudi – veic dzelzceļa manevrus ostas teritorijā.
Moduļa nozīme un vieta kartē	<p>Modulis "Dzelzceļa vagonu manevri ostā" ir apgūstams C daļā. Tas ir brīvās izvēles modulis, kurš padziļina dokera kvalifikācijas izglītojamo zināšanas un prasmes dzelzceļa manevru veikšanā ostas teritorijā. Apgūstams pirms noslēdzošā moduļa "Dokera prakse".</p> <p>Modulis apgūstams obligāti kopā ar C daļas moduli "Dzelzceļa darbības principi un drošība dzelzceļa manevru darbos".</p>

Moduļa "Dzelzceļa vagonu manevri ostā" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: novērtēt manevru transportlīdzekļu gatavību darbam.</p> <p>Zina: manevru transportlīdzekļu uzbūvi, darbības principus, novērtēšanas vizuālos un mehāniskos paņēmienus, elektrodrošības noteikumus.</p> <p>Izprot: manevru transportlīdzekļu tehniskā stāvokļa nozīmi drošai manevru darbu veikšanai.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	Apraksta manevru transportlīdzekļu, iekārtu un palīgierīču darbības principus un uzbūves atšķirības.	Apraksta manevru transportlīdzekļu, iekārtu un palīgierīču darbības principus un uzbūves atšķirības, izskaidro to pielietojumu īpatnības.
		Novērtē manevru transportlīdzekļu, iekārtu un palīgierīču gatavību darbam.	Novērtē manevru transportlīdzekļu, iekārtu un palīgierīču gatavību darbam, izskaidro sekas, kas var rasties no nesagatavotas tehnikas izmantošanas.
<p>2. Spēj: vadīt manevru transportlīdzekli atbilstoši transportlīdzekļa ražotāja, dzelzceļa tehniskās ekspluatācijas noteikumiem, ostas specifikai.</p> <p>Zina: manevru transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumus, to vadīšanas principus, darba drošību darbā ar manevru transportlīdzekļiem, individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus.</p> <p>Izprot: darba drošības noteikumu neievērošanas sekas, vadot manevru transportlīdzekli.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	Raksturo dažādu ražotāju un tipu manevru transportlīdzekļus un to ekspluatācijas īpašības un īpatnības.	Salīdzina un novērtē dažādu ražotāju un tipu manevru transportlīdzekļus un to ekspluatācijas īpašības un īpatnības.
		Sagatavo manevru transportlīdzekļus darbam uz sliežu ceļiem, vada transportlīdzekli pa sliežu ceļiem un autoceļiem, ievērojot darba drošību.	Sagatavo manevru transportlīdzekļus darbam uz sliežu ceļiem, pamato sagatavošanas darbu secību un nozīmi, vada transportlīdzekli pa sliežu ceļiem un autoceļiem, ievērojot darba drošību.
		Savieno, atvieno un nostiprina manevru transportlīdzekli un vagonu, ievērojot darba drošību.	Savieno, atvieno un nostiprina manevru transportlīdzekli un vagonu, ievērojot darba drošību, pamato darbu secību un tās neievērošanas sekas.
		Diagnosticē manevru transportlīdzekļa iespējamās darbderīguma kļūdas.	Diagnosticē manevru transportlīdzekļa iespējamās darbderīguma kļūdas un novērš vienkāršus defektus, atgriežot transportlīdzekli darbderīgā

			stāvoklī, ievērojot darba drošības noteikumus.
<p>3. Spēj: veikt manevru darbus atbilstoši dzelzceļa tehniskās ekspluatācijas noteikumiem un ostas specifikai.</p> <p>Zina: manevru transportlīdzekļu un dzelzceļa ritošā sastāva ekspluatācijas noteikumus, manevru veikšanas paņēmienus, darba drošības noteikumus, dzelzceļa tehniskās ekspluatācijas noteikumus, elektrodrošības noteikumus.</p> <p>Izprot: ostas un darba drošības noteikumu neievērošanas sekas dzelzceļa manevru darbos.</p>	60% no moduļa kopējā apjoma	Raksturo manevru darbu organizēšanas saistošos noteikumus, piemērojot noteikumus pieļauj nebūtiskas kļūdas bez tieša apdraudējuma personām un mantai.	Raksturo manevru darbu organizēšanas saistošos noteikumus, piemēro manevru darbu noteikumus praktiskajā darbībā ostā.
		Dod skaidru komandu manevru darbu brigādei u.c. dzelzceļa speciālistiem, saņem un atbilstoši izpilda saņemtās komandas, ievēro signālus un komandas un saistošos noteikumus.	Dod skaidru komandu manevru darbu brigādei u.c. dzelzceļa speciālistiem, saņem un atbilstoši izpilda saņemtās komandas, ievēro signālus un komandas un saistošos noteikumus, pamato signālu un komandu nozīmi drošai darbu veikšanai.
		Savieno un atvieno, nostiprina vilces transportlīdzekli, manevru transportlīdzekli un vagonu vai vagonu sastāvu, ievērojot darba drošību.	Savieno un atvieno, nostiprina vilces transportlīdzekli, manevru transportlīdzekli un vagonu vai vagonu sastāvu, ievērojot darba drošību. Pamato darbu secību un tās neievērošanas sekas.
		Pārvieto vagonu vai vagona sastāvu atbilstoši darba uzdevumam, vada šos manevru darbus nelielā brigādē, ievērojot darba drošību.	Pārvieto vagonu vai vagona sastāvu atbilstoši darba uzdevumam, vada šos manevru darbus nelielā brigādē vai patstāvīgi, ievērojot darba drošību, izskaidro darba drošības neievērošanas sekas.
		Apraksta darba drošības noteikumus, kas būtiski, veicot manevru darbus ostas teritorijā. Atpazīst situācijas apdraudējumus un rīkojas atbilstoši instrukcijām.	Apraksta darba drošības noteikumus, kas būtiski, veicot manevru darbus ostas teritorijā, un izskaidro to nozīmi. Atpazīst situācijas apdraudējumus, izskaidro to iespējamās sekas un rīkojas atbilstoši instrukcijām.
		Atpazīst ārkārtas un nestandarta	Atpazīst ārkārtas un

		situācijas un rīkojas atbilstoši instrukcijai.	nestandarta situācijas un rīkojas atbilstoši instrukcijai, izskaidro instrukciju ievērošanas nepieciešamību.
		Atpazīst dažādus defektus un situācijas, kad nav pieļaujami manevru darbi, un rīkojas atbilstoši instrukcijai.	Atpazīst dažādus defektus un situācijas, kad nav pieļaujami manevru darbi, un rīkojas atbilstoši instrukcijai, pamato instrukciju ievērošanas nepieciešamību un to neievērošanas sekas.

Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (1. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	Veicināt izglītojamo spējas un prasmes pieņemt fiziskajai, psihiskai un sociālajai drošībai un veselībai labvēlīgus lēmumus, preventīvi novērst nelaimes gadījumus sadzīvē un darbā, veidojot drošu un veselībai nekaitīgu apkārtējo vidi, lietojot iegūtās zināšanas praksē.
Moduļa uzdevumi	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Apzināties veselību kā kopveselumu un vērtību, saskatot personīgo un sabiedrības atbildību par katra cilvēka veselību. 2. Analizēt cilvēku rīcību, pieņemot atbildīgus lēmumus preventīvo pasākumu veikšanai drošas un veselībai nekaitīgas vides veidošanā un saglabāšanā. 3. Izvērtēt situāciju un sniegt pirmo palīdzību, nepieciešamības gadījumā izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību un aprakstīt nelaimes gadījumu dispečeram. 4. Ievērot civilās aizsardzības rīcības plānus/instrukcijas, lai atbilstoši rīkotos dažādu katastrofu un apdraudējumu (t.sk. viltus ziņu) gadījumā, kā arī atskatot trauksmes sirēnai. 5. Atpazīt darba vides riskus un rīkoties atbilstoši darba aizsardzības prasībām. 6. Atpazīt ugunsdrošas situācijas, preventīvi novērst ugunsgrēka izcelšanos, atbildīgi un droši rīkoties ugunsgrēka gadījumā, saskaņā ar ugunsdrošības noteikumiem un evakuācijas plānu. 7. Ievērot elektrodrošības noteikumus, lietojot elektroierīces un elektroiekārtas. 8. Analizēt pieejamo informāciju par vides kvalitāti Latvijā un pasaulē, rīkoties atbildīgi, saudzējot un racionāli izmantojot dabas resursus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūta pamatzglītība.
Moduļa apguves novērtēšana	<p>Moduļa "Sabiedrības un cilvēka drošība (1. līmenis)" apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu. Pārbaudījumā demonstrē visu modulī definēto sasniedzamo rezultātu apguvi. Pārbaudes darbā ietverta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teorētisko zināšanu pārbaude (tests), iekļaujot jautājumus no visiem moduļa tematiem, 2) situāciju analīze (prezentācija) par iepriekš izvēlētu/izlozētu problēmjautājumu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	<p>Moduļi "Sabiedrības un cilvēka drošība (1. līmenis)" īsteno kā mūžizglītības moduļi profesionālās pamatzglītības, arodizglītības, profesionālās vidējās un profesionālās tālākizglītības programmās vai neformālās izglītības programmās. Modulis integrējams citos moduļos, ja tā saturs dublējas ar nozares profesionālās programmas moduļiem. Moduļa saturs, kas apgūstams obligātās veselības izglītības stundās, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, netiek integrēts citos moduļos vai mācību priekšmetos.</p> <p>Pēc moduļa apguves var sekot moduļa "Sabiedrības un cilvēka drošība (2. līmenis)" apguve.</p>

Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (1. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: izvērtēt informāciju par veselību ietekmējošiem faktoriem, apzināties personīgo un sabiedrības atbildību par katra cilvēka veselību.</p> <p>Zina: veselīga dzīvesveida paradumus un pasākumus, kas ietekmē personīgo un apkārtējo cilvēku veselību, kā arī riska faktorus un veicamos preventīvos pasākumus saslimšanas risku novēršanai vai mazināšanai.</p> <p>Izprot: veselību kā kopveselumu un vērtību, apzinās higiēnas būtību un nozīmi drošas un cilvēka veselībai nekaitīgas vides nodrošināšanā.</p>	20% no moduļa kopēja apjoma	<p>Nosauc riska faktorus, kas ietekmē veselību.</p> <p>Nosauc dzīves kvalitātes rādītājus. Uzskaita veselīgus paradumus.</p> <p>Nosauc būtiskākos veselības veicināšanas pasākumus.</p> <p>Nosauc riska faktorus, kuri ietekmē slimību rašanos un attīstību.</p> <p>Nosauc higiēnas pasākumus un darbības, lai slimības novērstu, apturētu to attīstību un mazinātu to radītās sekas.</p> <p>Vienkāršoti izskaidro vakcinācijas un kolektīvās imunitātes veidošanas nepieciešamību.</p> <p>Nosauc atkarību (t.sk. no vielām, procesiem un tehnoloģijām) veidus. Skaidro, kas ir atkarību profilakse.</p> <p>Uzskaita ar seksuālo un reproduktīvo veselību saistītās problēmas (t.sk. neplānota grūtniecība, seksuāli transmisīvās slimības), kā arī izsargāšanās metodes.</p> <p>Uzskaita nepieciešamās uzturvielas veselīgu ēšanas paradumu nodrošināšanā.</p> <p>Nosauc drošas un veselību veicinošas fiziskās aktivitātes.</p> <p>Nosauc ķermeņa masas indeksa aprēķināšanas formulu un skaidro veselīgas ķermeņa masas uzturēšanas nozīmi.</p> <p>Nosauc faktorus, kas ietekmē psihisko veselību.</p> <p>Nosauc, kur</p>	<p>Izskaidro biežāko slimību riska faktorus (sirds un asinsvadu sistēmas slimību, elpceļu slimību, ļaundabīgo audzēju, spriedzes u.c. riska faktorus).</p> <p>Nosauc un raksturo dzīves kvalitātes rādītājus. Izskaidro nepieciešamību un savu atbildību īstenot veselīgu dzīvesveidu.</p> <p>Izskaidro veselības veicināšanas pasākumus (sabalansēts uzturs, optimāla fiziskā aktivitāte, psihiskā un reproduktīvā veselība, brīvība no atkarībām; atpūtas režīma ievērošana u.c.).</p> <p>Izskaidro riska faktorus, kuri ietekmē slimību rašanos un attīstību. Izskaidro nosacījumus un praktisko pasākumu kopumu, kas nepieciešams, lai samazinātu vai likvidētu vides faktoru (fizikālo, ķīmisko, bioloģisko) iespējami kaitīgo iedarbību. Pamato vakcinācijas nozīmi un kolektīvās imunitātes nozīmi.</p> <p>Klasificē atkarību veidus, raksturo to pazīmes un skaidro atkarību profilaksi.</p> <p>Skaidro ar seksuālo un reproduktīvo veselību saistītās problēmas un sekas, kā arī to profilaksi.</p> <p>Izskaidro nepieciešamo uzturvielu nozīmi veselības uzturēšanā.</p> <p>Pamato regulāru, sistemātisku un daudzveidīgu fizisko aktivitāšu nozīmi un ietekmi uz veselību, skaidro dopinga ietekmi uz organismu.</p> <p>Aprēķina savu ķermeņa masas indeksu un pamato veselīgas ķermeņa masas uzturēšanas nozīmi.</p>

		nepieciešamības gadījumā vērsties pēc palīdzības.	Definē, kas ir psihiskā veselība, skaidro faktoros, kas to ietekmē. Pamatoti izklāsta viedokli par psihiskās veselības veicināšanas pasākumiem. Nosauc izplatītākos psihiskos traucējumus un skaidro, kur vērsties pēc palīdzības, ja ir raizes par savu un līdzcilvēku psihisko veselību.
<p>2. Spēj: analizēt cilvēku rīcību, pieņemt atbildīgus lēmumus preventīvo pasākumu veikšanai drošas un veselībai nekaitīgas vides veidošanā un saglabāšanā.</p> <p>Zina: drošības un veselības riskus, nedrošu un bīstamu situāciju cēloņus, veicamos drošības pasākumus.</p> <p>Izprot: drošas uzvedības principu ievērošanas nozīmīgumu sadzīves un ārkārtas situācijās, kā arī savas personīgās rīcības nozīmi un atbildību nelaiemes gadījumā.</p>	8% no moduļa kopējā apjoma	<p>Skaidro, kā pieņemtie lēmumi un rīcība ietekmē drošas un veselībai nekaitīgas vides veidošanu, prognozē lēmuma pieņemšanas un rīcības iespējamās sekas.</p> <p>Nosauc reāli notikušas sadzīves situācijas, kurās nācies pieņemt personīgu lēmumu riskēt vai izvēlēties drošību.</p> <p>Sniedz nedrošas rīcības piemērus dažādās dzīves situācijās, kuru rezultātā var ciest pats indivīds vai cits sabiedrības loceklis.</p> <p>Nosauc ikdienas iespējamās bīstamās situācijas, kuras var apdraudēt personīgo vai līdzcilvēku drošību, paskaidro iespējamos cēloņus un sekas.</p> <p>Nosauc izvēlētajā profesijā (nozarē) iespējamos drošības un veselības riskus, norāda dažus būtiskākos veicamos drošības pasākumus.</p> <p>Nosauc iespējamos riskus, dodoties uz ārzemēm.</p> <p>Skaidro apdrošināšanas nepieciešamību un min dažus</p>	<p>Analizē, kā pieņemtie lēmumi un rīcība ietekmē drošas un veselībai nekaitīgas vides veidošanu, minot piemērus, kā preventīvi novērst nedrošu un bīstamu situāciju rašanos un nelaiemes gadījumus.</p> <p>Analizē reāli notikušas sadzīves situācijas, kurās nācies pieņemt personīgu lēmumu riskēt vai izvēlēties drošību.</p> <p>Prognozē iespējamās sekas, kas varēja rasties nepareizas izvēles gadījumā.</p> <p>Izskaidro cilvēku rīcību dažādās sadzīves un ārkārtas situācijās, prognozē iespējamās sekas, piedāvā risinājumus.</p> <p>Analizē ikdienas iespējamās bīstamās situācijas, kuras var apdraudēt personīgo vai līdzcilvēku drošību, skaidro cēloņus un sekas, piedāvā risinājumus drošības jautājumu uzlabošanai.</p> <p>Uzskaita un izskaidro izvēlētajā profesijā (nozarē) iespējamos drošības un veselības riskus norādot</p>
		<p>apdrošināšanas veidus.</p> <p>Nosauc institūcijas, kurās meklēt palīdzību ārkārtas situācijās ārzemēs.</p>	<p>veicamos drošības pasākumus katrā no riskiem.</p> <p>Izskaidro iespējamos riskus, dodoties uz ārzemēm.</p> <p>Pamato apdrošināšanas nepieciešamību un būtību.</p>

			Izvēlas no apdrošināšanas uzņēmumu piedāvājuma konkrētai situācijai piemērotāko apdrošināšanas veidu. Izskaidro, kā rīkoties un kur meklēt palīdzību ārkārtas situācijās ārzemēs.
<p>¹3. Spēj: izvērtēt situāciju un sniegt pirmo palīdzību, nepieciešamības gadījumā izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību un aprakstīt nelaimes gadījumu dispečeram.</p> <p>Zina: pirmās palīdzības sniegšanas soļus un atdzīvināšanas pasākumu principus.</p> <p>Izprot: pirmās palīdzības nodrošināšanas nozīmīgumu un katra indivīda personiskās atbildības nozīmi pirmās palīdzības sniegšanā.</p>	2% no moduļa kopējā apjoma	<p>Uzskaita, kur jāzvana un kāda informācija jāsniedz nelaimes gadījumā.</p> <p>Izstāsta pirmās palīdzības sniegšanas pamatprincipus.</p> <p>Nosauc iemeslus, kādēļ būtu jāorganizē pirmās palīdzības sniegšanas mācības uzņēmumā.</p> <p>Nosauc atbildīgo(-ās) personas uzņēmumā par pirmās palīdzības nodrošināšanu.</p> <p>Nosauc nepieciešamās palīdzības sniegšanas paņēmienus atkarībā no veselības traucējumu veida.</p>	<p>Paskaidro, kādā secībā jāsniedz informācija neatliekamās palīdzības dispečeram.</p> <p>Izskaidro pirmās palīdzības sniegšanas un atdzīvināšanas pasākumu ABC principus un rīcību soli pa solim.</p> <p>Izskaidro ar piemēriem, kāpēc un kā tiek organizētas pirmās palīdzības mācības uzņēmumā.</p> <p>Nosauc atbildīgo(-ās) personas uzņēmumā par pirmās palīdzības nodrošināšanu.</p> <p>Izskaidro un demonstrē nepieciešamās palīdzības sniegšanas paņēmienus atkarībā no veselības traucējumu veida.</p>
<p>4. Spēj: ievērot civilās aizsardzības rīcības plānus/ instrukcijas, lai atbilstoši rīkotos dažādu katastrofu un apdraudējumu (t.sk. viltus ziņu) gadījumā, kā arī atskatot trauksmes sirēnai.</p> <p>Zina: dažādu ārkārtas un bīstamu situāciju pazīmes un atbilstošus civilās aizsardzības rīcības plānus/instrukcijas, kā arī paņēmienus viltus ziņu atpazīšanai un patiesas informācijas iegūšanai; individuālās aizsardzības līdzekļus un to lietošanu.</p> <p>Izprot: atbilstošas rīcības nozīmi ārkārtas situāciju, katastrofu gadījumā Latvijā un uzturoties ārpus tās.</p>	15% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc katastrofu veidus.</p> <p>Nosauc infekcijas slimību izplatīšanās riskus, t.sk. pārrobežu riskus, ietverot atbildību par savu un citu veselību.</p> <p>Nosauc epidēmiju un pandēmiju izplatības veidus un to pazīmes.</p> <p>Nosaka dabas katastrofu tuvošanos pēc pieejamās informācijas un rīkojas atbilstoši norādījumiem.</p> <p>Nosauc masu nekārtību un terorisma pazīmes.</p> <p>Nosauc pamatprincipus, kā jārikojas ārkārtas situācijās.</p> <p>Nosauc vienu vai vairākas institūcijas, kur vērsties pēc palīdzības, ja ārkārtas situācijas laikā ir nodarīts kaitējums veselībai un drošībai.</p> <p>Atpazīst trauksmes sirēnu un vispārīgi apraksta, kā rīkoties un kur vērsties pēc palīdzības, tai atskatot.</p> <p>Nosauc paņēmienus, kā atpazīt viltus</p>	<p>Raksturo katastrofu veidus, min piemērus Latvijā un pasaulē.</p> <p>Izskaidro nepieciešamo rīcību katastrofas gadījumā.</p> <p>Izskaidro infekcijas slimību izplatīšanās riskus, t.sk. pārrobežu riskus, ietverot atbildību par savu un citu veselību. Izskaidro epidēmiju un pandēmiju izplatības veidus, iespējamās cēloņus un sekas.</p> <p>Analizē pieejamo informāciju par dabas katastrofām, skaidro drošas rīcības soļus, izvērtē iespējamās sekas.</p> <p>Izskaidro, kāpēc rodas masu nekārtības, un argumentē, kāpēc tajās nevajag iesaistīties.</p> <p>Nosauc terorisma pazīmes un skaidro rīcību terorisma draudu gadījumā.</p> <p>Izskaidro būtiskākās atšķirības dažādās ārkārtas situācijās un skaidro rīcību katrā konkrētajā gadījumā.</p> <p>Nosauc vairākas institūcijas, kur vērsties pēc palīdzības, ja ārkārtas situācijas laikā ir</p>

		ziņas.	<p>nodarīts kaitējums veselībai un drošībai vai radīti būtiski materiālie zaudējumi. Pamato savu viedokli.</p> <p>Skaidro, kur atrodas skolai un dzīvesvietai tuvākā trauksmes sirēna un droša pulcēšanās vieta. Pamatoti izklāsta savu viedokli, kā pareizi rīkoties, atskatot trauksmes sirēnai, kur un pie kā vērsties pēc palīdzības.</p> <p>Atpazīst viltus ziņas un izskaidro to radītās sekas.</p>
<p>¹5. Spēj: atpazīt darba vides riskus un rīkoties atbilstoši darba aizsardzības prasībām.</p> <p>Zina: darba vides riska faktoros, iespējamajos kaitējumos, risku faktoru novēršanas preventīvos pasākumus (t.sk. obligātās veselības pārbaudes, vakcinācija u.c.), darba devēja un nodarbināto pienākumus (t.sk. veselības un dzīvības saglabāšanā), tiesības un atbildību darba aizsardzības jomā.</p> <p>Izprot: darba aizsardzības būtību un tās nozīmi, darba vides risku faktoru mazināšanas vai novēršanas pasākumu nepieciešamību.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc darba aizsardzības mērķi un pasākumus tā sasniegšanai.</p> <p>Nosauc darba devēja un darbinieka galvenos pienākumus un tiesības darba aizsardzības jomā. Skaidro darba aizsardzības speciālista lomu uzņēmumā.</p> <p>Nosauc būtiskākās darba aizsardzības prasības un darba devēja veicamos pasākumus.</p> <p>Nosauc darba vides riskus un to konstatēšanas metodes.</p> <p>Nosauc fizikālo darba vides riska faktoru novēršanas principus.</p> <p>Nosauc fizisko darba vides riska faktoru novēršanas principus un min</p>	<p>Skaidro darba aizsardzības mērķi un nosauc darba aizsardzības likumā minētos pasākumus mērķa sasniegšanai.</p> <p>Izskaidro darba devēja pienākumus un tiesības darba aizsardzības jomā. Saista valsts un uzņēmuma ekonomisko stāvokli ar darba aizsardzības pasākumu īstenošanu.</p> <p>Nosauc un izskaidro darba aizsardzības speciālista pienākumus.</p> <p>Analizē darba aizsardzības prasības un skaidro veicamos darba aizsardzības pasākumus.</p> <p>Lieto konkrētu metodi darba vides risku novērtēšanā.</p>
		<p>piemērus.</p> <p>Nosauc ķīmisko darba vides riska faktoru novēršanas principus.</p> <p>Nosauc bioloģisko darba vides riska faktoru novēršanas principus.</p> <p>Nosauc psihoemocionālo darba vides riska faktorus un to novēršanas principus.</p> <p>Nosauc traumatisma riska faktorus un to novēršanas principus.</p>	<p>Izskaidro fizikālos darba vides riska faktoros ar piemēriem, izvērtē mērījumu un profilaktisko pasākumu nepieciešamību.</p> <p>Izskaidro fiziskos darba vides riska faktoros ar piemēriem, izvērtē mērījumu nepieciešamību un profilaktiskos pasākumus.</p> <p>Izskaidro ķīmiskos darba vides riska faktoros ar piemēriem, izvērtē mērījumu nepieciešamību un profilaktiskos pasākumus.</p>

			<p>Izskaidro bioloģiskos darba vides riska faktorus ar piemēriem, izvērtē mērījumu nepieciešamību un profilaktiskos pasākumus.</p> <p>Izskaidro psihoemocionālos darba vides riska faktorus ar piemēriem, izvērtē profilaktisko pasākumu nepieciešamību. Raksturo koleģiālas attiecības un kolektīva mikroklimata ietekmi uz katru individu. Pamato savu viedokli.</p> <p>Izskaidro traumatisma riska faktorus ar piemēriem, izvērtē profilaktiskos pasākumus. Raksturo darba devēja un katra darbinieka personīgo atbildību traumatisma riska faktoru novēršanai vai mazināšanai.</p>
<p>6. Spēj: atpazīt ugunsnedrošas situācijas, preventīvi novērst ugunsgrēka izcelšanos, atbildīgi un droši rīkoties ugunsgrēka gadījumā, saskaņā ar ugunsdrošības noteikumiem un evakuācijas plānu.</p> <p>Zina: ugunsgrēka izcelšanās iemeslus, degšanas veidus, ugunsgrēka novēršanas iespējas, preventīvi veicamos pasākumus.</p> <p>Izprot: ugunsgrēka bīstamību un preventīvi veicamo pasākumu nozīmi.</p>	10% no moduļa kopējā apjoma	<p>Sniedz piemērus, kāpēc izceļas ugunsgrēks.</p> <p>Nosauc ugunsgrēku klases.</p> <p>Nosauc degšanas veidus.</p> <p>Nosauc svarīgākos preventīvos pasākumus, lai novērstu ugunsgrēka izcelšanos.</p> <p>Nosauc ugunsdzēsības aparātu iedalījumu.</p> <p>Nosauc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta tālruņa numuru un saviem vārdiem apraksta situāciju dispečeram. Nosauc konkrētus rīcības soļus, atskatot trauksmes signālam.</p> <p>Orientējas evakuācijas plānā, pareizi norāda evakuācijas virzienus un ceļus.</p>	<p>Izskaidro cilvēku rīcības ietekmi uz ugunsgrēka izcelšanos.</p> <p>Nosauc un izskaidro ugunsgrēku klases.</p> <p>Nosauc un izskaidro degšanas veidus.</p> <p>Izskaidro svarīgākos preventīvos pasākumus, lai novērstu ugunsgrēka izcelšanos un tālāku izplatību.</p> <p>Izskaidro, kādā gadījumā lieto attiecīgos ugunsdzēsības aparātus, izvēlas piemērotus ugunsdzēsības līdzekļus.</p> <p>Izskaidro, kā izsaukt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un kādā secībā jāsniedz informācija dispečeram. Detalizēti izskaidro, kā jārikojas, atskatot trauksmes signālam, pamato savu viedokli.</p> <p>Identificē nepilnības evakuācijas plānos, veic labojumus tā, lai atbilstoši norādēm būtu iespējams droši izklūt no telpām.</p>
<p>7. Spēj: ievērot elektrodrošības noteikumus, lietojot elektroierīces un elektroiekārtas.</p> <p>Zina: būtiskākos darba drošības noteikumus darbā ar elektroierīcēm un elektroiekārtām, elektriskās strāvas</p>	10% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc elektrisko strāvu raksturojošos lielumus (spriegums, strāvas stiprums, pretestība, jauda) un to mērvienības.</p> <p>Nosauc strāvas iedarbības uz cilvēka organismu noteicošos faktorus.</p> <p>Skaidro jēdzienu "soļa spriegums" un</p>	<p>Nosauc elektrisko strāvu raksturojošos lielumus (spriegums, strāvas stiprums, pretestība, jauda) un to mērvienības. Veic vienkāršus aprēķinus. Skaidro, kas ir pazeminātie spriegumi, aizsargzemējums, drošinātāji, strāvas automāti</p> <p>Raksturo strāvas iedarbības uz cilvēka</p>

<p>iedarbību uz cilvēka organismu, veicamos pasākumus elektrotraumu nepieļaušanai vai mazināšanai; palīdzības sniegšanu elektrotraumu gadījumā.</p> <p>Izprot: elektroierīču un elektroiekārtu drošas lietošanas nozīmi veselības saglabāšanā.</p>		<p>raksturo, kā rīkoties soļa sprieguma gadījumā.</p> <p>Nosauc elektrotraumu mazināšanas pasākumus.</p> <p>Nosauc rīcības secību cietušā atbrīvošanai no elektriskās strāvas iedarbības.</p> <p>Nosauc būtiskākos darba drošības noteikumus darbā ar elektroierīcēm un elektroiekārtām.</p>	<p>organismu noteicošos faktoros. Izskaidro, kā faktoru izmaiņas ietekmē iedarbību uz organismu.</p> <p>Pamato "soļa sprieguma" rašanos un savu rīcību soļa sprieguma gadījumā. Izskaidro nepareizas rīcības sekas.</p> <p>Izskaidro elektrotraumu mazināšanas pasākumus, pamato to nepieciešamību.</p> <p>Izskaidro rīcības secību cietušā atbrīvošanai no strāvas iedarbības, paskaidro iespējamās sekas.</p> <p>Izskaidro darba drošības noteikumus darbā ar elektroierīcēm un elektroiekārtām.</p>
<p>²8. Spēj: analizēt pieejamo informāciju par vides kvalitāti Latvijā un pasaulē, rīkoties atbildīgi, saudzējot un racionāli izmantojot dabas resursus.</p> <p>Zina: vides aizsardzības pamatprincipus, iespējamus kaitējuma draudus videi un veicamos preventīvos pasākumus.</p> <p>Izprot: situāciju vides aizsardzībā Latvijā un pasaulē, dabas resursu saudzīgas izmantošanas būtību un ilgtspējīgas saimniekošanas nozīmi apgūstamajā tautsaimniecības nozarē.</p>	<p>15% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc vides aizsardzības pamatprincipus Latvijā.</p> <p>Nosauc dabas resursus. Izskaidro dabas resursu saudzīgas izmantošanas veidus.</p> <p>Nosauc atkritumu saimniecības pamatprincipus. Izskaidro atkritumu savākšanas un utilizēšanas procesa nepieciešamību apgūstamajā tautsaimniecības nozarē.</p> <p>Sniedz piemērus par saudzīgu attieksmi pret dabu.</p> <p>Nosauc ekoloģiskos izstrādājumus un materiālus, nosauc ekoinovācijas pasaulē un Latvijā.</p> <p>Skaidro jēdzienus "atjaunojamā enerģija", "alternatīvā enerģija".</p>	<p>Izskaidro vides aizsardzības pamatprincipus un vispārējos Latvijas vides ilgtspējīgas attīstības pasākumus.</p> <p>Klasificē dabas resursus pēc to daudzuma, pieejamības. Izvērtē to racionālu izmantošanu, neapdraudot nākamo paaudžu vajadzības. Izskaidro katra dabas resursa būtību, ieguves iespējas un saudzīgas izmantošanas veidus.</p> <p>Izskaidro atkritumu saimniecības pamatprincipu būtību, šķirošanas procesa nepieciešamību, otrreizējo izejvielu pārstrādes nepieciešamību un inovācijas atkritumu pārstrādē apgūstamajā tautsaimniecības nozarē.</p>

¹ Ieteicams apgūt profesionālās tālākizglītības programmā.

² Var atteikties, ja sasniedzamais rezultāts tiek apgūts vispārējās vidējās izglītības dabas zinību jomas mācību priekšmeta kursā profesionālās vidējās izglītības programmā vai mūžizglītības kompetenču modulī "Zaļās prasmes".

Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (2. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas un prasmes pieņemt fiziskajai, psihiskai un sociālajai drošībai un veselībai labvēlīgus lēmumus, preventīvi novērst nelaimes gadījumus sadzīvē un darbā, veidojot drošu un veselībai nekaitīgu apkārtējo vidi, lietojot iegūtās zināšanas praksē.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Izvēlēties valsts vai pašvaldības institūcijas, kurās vērsties pēc palīdzības sabiedrības drošības jomā, sameklēt atbildīgās institūcijas/personas kontaktinformāciju un sazināties ar to. 2. Raksturot drošu un veselībai nekaitīgu darba vidi, analizēt nelaimes gadījumu darbā un arodslimību rašanās iemeslus. 3. Pieņemt savai un līdzcilvēku fiziskajai un garīgajai veselībai labvēlīgus lēmumus, īstenojot tos. 4. Novērtēt situāciju vides aizsardzības jomā, lai ievērotu un popularizētu zaļās domāšanas principus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūta moduļa "Sabiedrības un cilvēka drošība (1. līmenis)" programma.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Sabiedrības un cilvēka drošība (2.līmenis)" apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu. Pārbaudījumā demonstrē visu modulī definēto sasniedzamo rezultātu apguvi. Pārbaudījumā tiek iekļauti: 1) teorētisko zināšanu pārbaude (tests), ietverot jautājumus par visiem moduļa tematiem, 2) pētnieciskais darbs par kādu modulī apskatītu tematu/problēmu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Moduli „Sabiedrības un cilvēka drošība (2. līmeni)” īsteno kā mūžizglītības moduli profesionālās vidējās un profesionālās tālākizglītības programmās. Moduļa saturs, kas apgūstams obligātās veselības izglītības stundās, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, netiek integrēts citos moduļos vai mācību priekšmetos.

Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (2. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: izvēlēties valsts vai pašvaldību institūcijas, kurās vērsties pēc palīdzības sabiedrības drošības jomā, sameklēt atbildīgās institūcijas/personas kontaktinformāciju un sazināties ar to.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc valsts un pašvaldību institūcijas, kas veic uzraudzību sabiedrības drošības jomā.	Identificē valsts un pašvaldību institūcijas, kas veic uzraudzību sabiedrības drošības jomā, izskaidro to darbības virzienus, minot piemērus.
Zina: valsts un pašvaldību institūciju darbības virzienus un galvenās funkcijas sabiedrības drošības jautājumu risināšanā.		Nosauc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbības pamatvirzienus un galvenās funkcijas.	Raksturo ar piemēriem Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbības virzienus, galvenās funkcijas un tiesības.
		Nosauc Valsts policijas un pašvaldības	Izskaidro ar piemēriem Valsts

<p>Izprot: valsts un pašvaldību institūciju lomu sabiedrības drošības jautājumu risināšanā.</p>		<p>polīcijas darbības pamatvirzienus un galvenās funkcijas.</p>	<p>polīcijas un pašvaldības polīcijas darbības virzienus, galvenās funkcijas un tiesības.</p>
		<p>Nosauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darbības pamatvirzienus un galvenās funkcijas. Apraksta situācijas, kurās nepieciešams vērsties pie ģimenes ārsta, paskaidro kā sazināties ar viņu un/vai pierakstīties vizītei.</p>	<p>Raksturo ar piemēriem Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darbības virzienus un galvenās funkcijas. Ar piemēriem skaidro situācijas, kurās jāvērstas pie ģimenes ārsta, nosauc veidus kā sazināties ar viņu un/vai pierakstīties vizītei, paskaidro ģimenes ārsta lomu saslimšanu diagnostikā un ārstēšanā.</p>
		<p>Nosauc Zemessardzes darbības pamatvirzienus un galvenās funkcijas.</p>	<p>Raksturo ar piemēriem Zemessardzes darbības virzienus un galvenās funkcijas.</p>
<p>2. Spēj: veidot drošu un veselībai nekaitīgu darba vidi, analizēt nelaimes gadījumu darbā un arodslimību rašanās iemeslus.</p> <p>Zina: darba aizsardzības organizēšanas un uzraudzības pamatprincipus, nozarei specifiskos darba vides riskus, to novēršanas vai samazināšanas pasākumus.</p> <p>Izprot: darba aizsardzības sistēmas būtību.</p>	<p>50% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc darba aizsardzības sistēmas uzraudzības posmus, veicamās darbības un galvenos darba aizsardzību reglamentējošos dokumentus.</p>	<p>Izskaidro katrā darba aizsardzības sistēmas uzraudzības posmā veicamās darbības un analizē normatīvajos dokumentos atrodamo informāciju.</p>
		<p>Nosauc nozarei specifiskos iespējamos darba vides riskus, to ietekmi uz veselību un saistību ar obligātajām veselības pārbaudēm. Vispārīgi apraksta konkrētu situāciju darba vides risku noteikšanai un novēršanai. Raksturo darba aizsardzības līdzekļu lietošanas nepieciešamību darbinieku veselības saglabāšanai.</p>	<p>Nosauc un skaidro nozarei specifiskos iespējamos darba vides riskus, to ietekmi uz veselību un saistību ar obligātajām veselības pārbaudēm. Analizē konkrētu situāciju darba vides risku noteikšanai un novēršanai. Raksturo darba aizsardzības līdzekļu lietošanas nepieciešamību darbinieku veselības saglabāšanai.</p>
		<p>Nosauc darba aizsardzības prasību neievērošanas sekas (nozarei specifiskos nelaimes gadījumus darbā, arodslimības).</p>	<p>Izskaidro nelaimes gadījumu un arodslimību rašanās cēloņus.</p>
<p>3. Spēj: pieņemt savai un līdzcilvēku fiziskajai un psihiskajai veselībai labvēlīgus lēmumus, īstenot tos.</p> <p>Zina: veselīga dzīvesveida principus, iespējamos riska faktorus (t.sk.</p>	<p>20% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc savas rīcības piemērus, kas var ietekmēt personīgo vai citu cilvēku veselību. Izstāsta, kur un pēc kādas palīdzības vērsties. Izskaidro, kas ir savai un līdzcilvēku veselībai labvēlīgs lēmums.</p>	<p>Minot konkrētus piemērus, izskaidro saikni starp rīcību un tās radītajām sekām - slimību attīstību,. Skaidro veselībai labvēlīgu lēmumu pieņemšanas un to īstenošanas nozīmību.</p>

<p>pašvērtējums, sociālā vide, izdegšanas sindroms), psihosomatiskos traucējumus, to cēloņus, izpausmes un profilakses pasākumus, zina, kur vērsties pēc palīdzības.</p> <p>Izprot: veselīga dzīvesveida principus (t.sk. fiziskās un psihiskās veselības savstarpējo vienotību) un profilakses pasākumu nozīmīgumu.</p>		Nosauc sociālos riska faktorus, kas spēj ietekmēt fizisko un psihisko veselību.	Nosauc un izskaidro sociālos riska faktorus, kas spēj ietekmēt fizisko un psihisko veselību. Analizē situāciju cēloņus un sekas.
		Nosauc piemērus, kā pašvērtējums ietekmē veselību veicinošu dzīvesveidu.	Nosauc piemērus un izskaidro, kā pašvērtējums ietekmē veselību veicinošu dzīvesveidu.
		¹ Skaidro, kas ir veselīgs dzīvesveids (t.sk. fiziskās un psihiskās veselības savstarpējo ietekmi). Nosauc psihosomatiskos traucējumus un to cēloņus.	¹ Pamato veselīga dzīvesveida (t.sk. fiziskās un psihiskās veselības) nozīmīgumu. Raksturo ar piemēriem psihiskās veselības ietekmējošos faktorus (piem., bioloģiskie faktori, ārējie faktori, pieredze). Izskaidro, kas ir psihosomatiskās slimības un kāda ir to profilakse.
		¹ Nosauc izdegšanas sindroma un garīgās pārslodzes izpausmes.	¹ Izskaidro izdegšanas sindroma un garīgās pārslodzes cēloņus, izpausmes un profilaksi.
<p>Nosauc jautājumus, kas jāuzdod ārstam vai farmaceitam par medikamentu drošu lietošanu. Skaidro, kas ir medikamentu (t.sk. pretsāpju zāļu, antibiotiku) atbildīga lietošana, ko nozīmē rezistences veidošanās.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc jautājumus, kas jāuzdod ārstam vai farmaceitam par medikamentu drošu lietošanu.	Nosauc jautājumus, kas jāuzdod ārstam vai farmaceitam par medikamentu drošu lietošanu, un pamato savu jautājumu izvēli. Skaidro medikamentu (t.sk. pretsāpju zāļu, antibiotiku) atbildīgas lietošanas nozīmi un rezistences veidošanos.
		Nosauc tautsaimniecības nozares, kurās ir jāveic vides aizsardzības pasākumi, akcentējot vides aizsardzības pasākumus apgūstamajā (profesijā) nozarē.	Raksturo tās tautsaimniecības nozares, kurām ir jāpievērš lielāka uzmanība vides uzraudzībā. Izskaidro vides aizsardzības pasākumu nepieciešamību apgūstamajā (profesijā) nozarē.
<p>²4. Spēj: novērtēt situāciju vides aizsardzības jomā, lai ievērotu un popularizētu zaļās domāšanas principus.</p> <p>Zina: tautsaimniecības nozaru vides kvalitātes pamatprasības, kaitējuma draudus videi un veicamos preventīvos pasākumus.</p> <p>Izprot: vides aizsardzības problemātiku pasaulē un Latvijā, svarīgāko vides aizsardzības deklarāciju, konvenciju un direktīvu nozīmi vides ilgtspējīgas attīstības veidošanā.</p>		Nosauc vides aizsardzības problēmas pasaulē, ES un Latvijā.	Raksturo svarīgākās vides aizsardzības deklarācijas, konvencijas un direktīvas.
<p>³5. Spēj: atbildīgi pieņemt lēmumus par darba tiesisko attiecību uzsākšanu, darba</p>		Formulē darba tiesību regulējuma pamatus, darbinieka tiesības un	Skaidro darba tiesību regulējumu, darba līguma būtību un nozīmi.

<p>uzdevumu veikšanu un darba tiesisko attiecību izbeigšanu.</p> <p>Zina: darba tiesību pamatjautājumus.</p> <p>Izprot: darba tiesisko attiecību normatīvā regulējuma nozīmīgumu.</p>		<p>pienākumus, darba devēja tiesības un pienākumus. Apraksta kolektīvo darba tiesību būtību, to nozīmi; darbinieka un darba devēja attiecību regulējumu.</p>	<p>Skaidro kolektīvo darba tiesību būtību un nozīmi; izstrādā priekšlikumus darbinieka un darba devēja attiecību regulējumam</p>
---	--	--	--

¹ Ieteicams apgūt profesionālās tālākizglītības programmā.

² Var atteikties, ja sasniedzamais rezultāts tiek apgūts vispārējās vidējās izglītības dabas zinību jomas mācību priekšmeta kursā profesionālās vidējās izglītības programmā vai mūžizglītības kompetenču modulī "Zaļās prasmes".

³ Var atteikties, ja sasniedzamais rezultāts tiek apgūts mūžizglītības kompetenču modulī "Sociālās un pilsoniskās prasmes" vai vispārējās vidējās izglītības sociālās un pilsoniskās mācību jomas mācību priekšmeta kursā profesionālās vidējās izglītības programmā.

Programmas īstenošanai obligāti nepieciešamie materiālie līdzekļi

Nr.p.k.	Materiālie līdzekļi	Daudzums
1. Tehnoloģiskās iekārtas un darba instrumenti		
1.1.	Darba galds un krēsls	1 katram izglītojamajam
1.2.	Stacionārais vai portatīvais dators, aprīkots ar lietojumprogrammām un pieeju internetam	1 katram izglītojamajam
1.3.	Multifunkcionālais printeris, A4 un A3 formāta	1 uz grupu
1.4.	Multimediju projektors un ekrāns	1 uz grupu
1.5.	Dokumentu kamera	1 uz grupu
1.6.	Tāfele (krīta)	1 uz grupu
1.7.	Interaktīvā tāfele	1 uz grupu
1.8.	Video filmēšanas kamera	1 uz grupu
1.9.	Dažāda veida mobilās svītrkodu nolasīšanas ierīces (skeneri EAN/UPC, ITF- 14 un GS1-128 svītrkodu nolasīšanai)	1 uz grupu
1.10.	Standarta palete mērogā 1:1	1 uz 5 izglītojamajiem
1.11.	Mērlente (25 m)	1 katram izglītojamajam
1.12.	Dažādu instrumentu atslēgu komplekts	1 uz grupu
1.13.	Kravu veidiem atbilstošu savilcējierīču komplekts	1 uz grupu
1.14.	Gaisa spilvenu komplekts	1 uz grupu
1.15.	Kravas nostiprināšanas āmuru komplekts	1 uz grupu
1.16.	Tehnoloģisko iekārtu un darba instrumentu komplekts ar izteiktām izdiluma pazīmēm	1 uz grupu
1.17.	Ugunsdzēsamais aparāts	1 uz grupu
1.18.	Iekraušanas, izkraušanas tehnika (iekrāvēji) darbam noliktavā	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.19.	Traktortehnika atbilstoši kravu veidam	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.20.	Traktortehnikas un kraušanas iekārtu palīgierīču komplekts atbilstoši kravu veidam	1 uz grupu
1.21.	Ostas celtnis	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.22.	Greiferi, polipi (čuguns)	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.23.	Magnēti	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.24.	Traversas (ar trosēm vai ķēdēm, vai lentēm) vai sprēderi (darbam ar konteineriem), āķi (vienzaru, divzaru)	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.25.	Rācījas un citas komunikācijas iekārtas, skaņas signālu padošanas komplekts (svilpes)	1 katram izglītojamajam
1.26.	Dažādi piedziņu/tipu/ražotāju dzelzceļa manevru transportlīdzekļi	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.27.	Dažādu tipu dzelzceļa kravu vagoni	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.28.	Dzelzceļa pievadceļu mācību poligons (ar 2-3 manevru ceļiem, pārmijām, ar segtiem un nesegtiem sliežu ceļiem)	1 uz grupu
2. Materiāli, paligmateriāli u.tml.		
2.1.	A4, A3, A2, A1 formāta papīrs	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.2.	Kancelejas piederumi (t. sk. dokumentu mapes, kabatiņas, lineāli, krāsainie zīmuli, marķieri, kalkulatori)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.3.	Uzlīmju materiāls kravu marķējumu	Atbilstoši programmas īstenošanai

	printēšanai, marķējumu paraugi	
2.4.	Pavaddokumentu reģistrācijas žurnāls	1 uz grupu
2.5.	Pavaddokumentu veidlapu komplekts	1 katram izglītojamajam
2.6.	Dažāda izmēra kartona kastes	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.7.	Manipulāciju zīmju attēlu komplekts	1 uz grupu
2.8.	Drošības zīmju komplekts	1 uz grupu
2.9.	Dažādu beramkravu paraugu komplekts	1 uz grupu
2.10.	Uzskates līdzekļi: noliktavas plāns, drošības un preču marķējumu zīmes, maketi, shēmas, kravu nostiprināšanas materiālu paraugi, transportlīdzekļu specifikācijas	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.11.	Plombas	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.12.	Siksnas, lentes	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.13.	Troses, āķi, metāla skavas un cita takelāža	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.14.	Kokmateriāli (brusas, paliktņi, koka ķīļi)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.15.	Materiāli un palīgmateriāli ar izteiktām izdiluma pazīmēm	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.16.	Autotransporta, traktortehnikas, standartpalešu, kastu miniatūro modeļišu komplekts	1 uz 5 izglītojamajiem
2.17.	Dažādi traktortehnikas, iekārtu un cilvēciņu modeļišu komplekti maketam situāciju modelēšanai	1 uz grupu
2.18.	Degviela mobilajam ostas celtnim (25 l/stundā darba režīmā)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.19.	Drošības jostas darbam augstumā	1 katram izglītojamajam
2.20.	Dzelzceļa rokas signālierīču, signalizācijas zīmju un signāluguņu iekārtu komplekts	1 uz grupu
2.21.	Manevru transportlīdzekļu ražotāju instrukcijas un lietošanas rokasgrāmatas	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.22.	Kravu nostiprināšanas materiāli	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.23.	Koka ķīļi, metāla „zābaki”, kas novērš vagonu (statīvu) izkustēšanos	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.24.	Civilās aizsardzības uzskates līdzekļu komplekts	1 uz grupu
2.25.	Aptieciņa un materiāli pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanai	1 uz grupu
2.26.	Dokera darba apģērba pilns komplekts atbilstoši laika apstākļiem (tai skaitā aizsargķivere, aizsargveste, cimdi, ūdensnecaurlaidīgi zābaki ar purngalos iestrādātiem tērauda aizsargiem un elektroizolējošām un pret slīdēšanu drošām zolēm)	Katram izglītojamajam
2.27.	Individuālo aizsardzības līdzekļu komplekts atbilstoši kravas specifikai (aizsargbrilles, respiratori vai putekļu filtri u.c.)	Katram izglītojamajam

DARBĪBAS PROGRAMMAS "IZAUGSME UN NODARBINĀTĪBA" VALSTS IZGLĪTĪBAS SATURA CENTRA ESF PROJEKTS "PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU EFEKTĪVA PĀRVALDĪBA UN PERSONĀLA KOMPETENCES PILNVEIDE" (VIENOŠANĀS NR. 8.5.3.0/16/I/001)

Aprobācijas koordinatore: Ieva Ruperte